

Univerzita Karlova,
Evangelická teologická fakulta

Bakalářská práce

**Rozdíly v přístupech v pastorační práci osob s
homosexualitou mezi terapeuty Debrou
Hirsch, Markem A. Yarhousem a jinými
vybranými českými autory**

Vypracovala: Michaela Krátká, Dis.

Katedra: Pastorační práce
Vedoucí práce: PhDr. Dalimil Staněk, Dis.
Studijní program: Pastorační a sociální práce
Studijní obor: Pastorační a sociální práce

Akademický rok: 2020/2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci s názvem Rozdíly v přístupech v pastorační péči osob s homosexualitou mezi terapeuty Debrou Hirsch, Markem A. Yarhousem a jinými vybranými českými autory napsala samostatně a výhradně s použitím uvedených pramenů.

V Praze, dne 24. 5. 2021

Anotace

Tato práce nese název Rozdíly v přístupech v pastorační službě osob s homosexualitou mezi terapeuty Debrou Hirsch, Markem A. Yarhousem a jinými vybranými českými autory. Homosexualita je odvěký jev, který je v dnešní společnosti rozšířený a hojně diskutovaný. V církevním prostředí je homosexualita považována za problematický jev, a vůči osobám s homosexualitou se zde vyskytují různé pohledy a přístupy.

Na církevní půdě někdy bývají tyto diskuse i značně explozivního charakteru, neboť se dotýkají tradičních hodnot v pohledu na Bohem stvořeného člověka a v pohledu na autoritu Bible. Věřící osoby s homosexualitou často prožívají vnitřní konflikt mezi svým homosexuálním a náboženským vnímáním. Pracovníci zapojení v pastorační službě druhým osobám by měli tento jev homosexuality ve společnosti a zároveň v církvi umět dobře reflektovat. A být schopní pomáhat osobám, které zažívají konflikt spojený s jejich sexuální orientací. Výše zmínění autoři jsou známí v českém prostředí církve a pastorační služby, které rozhodně neoplývá množstvím odborníků v oblasti péče o osoby s homosexualitou.

U těchto vybraných autorů mě zajímá především jejich pojetí homosexuality v životech lidí, a jejich přístup s jakým se k lidem s homosexualitou staví. Věnuji se přitom definici homosexuality jakožto jevu v životě lidí, teologickým postojům vůči homosexualitě, i přístupům vůči osobám s homosexualitou při řešení tohoto jevu v jejich životech. Snažím se přitom reflektovat třetí plochy u těchto autorů, a stejně tak i jednotící východiska, aby byla usnadněna orientace v této problematice. Ráda bych tak přispěla ke zjednodušení a zároveň obohacení diskuse ohledně osob s homosexuálními sklony v českém prostředí pastorační pomoci těmto lidem.

Klíčová slova

Homosexualita, sexualita, pastorační služba, osoba, teologie, postoje, přístup

Abstract

This thesis is titled: Differences in approach in the pastoral care of people with homosexuality between therapists Debra Hirsch, Mark A Yarhouse and other selected Czech authors.

Homosexuality is an age-old phenomenon that is widespread and widely discussed in today's society. In the church environment, homosexuality is considered a problematic phenomenon and different views and approach occur towards people with homosexuality. Sometimes these discussions are of a very explosive nature on church ground, as they touch traditional values in the view of God-created man and in the view of the authority of the Bible. Believers often experience an internal conflict between their homosexual and religious perceptions.

Workers involved in the pastoral ministry for others should be able to reflect well on this phenomenon of homosexuality in the society and in the Church, and be able to help people who experience conflict associated to their sexual orientation. The authors mentioned above are known in the Czech church environment and the pastoral ministry, which certainly does not have enough experts in the field of care for people with homosexuality. With these selected authors, I am mainly interested in their concept of homosexuality in the lives of people, and their approach towards people with homosexuality.

I am also dealing with the definition of homosexuality as a phenomenon in the lives of people, theological attitudes towards homosexuality, and approaches towards people with homosexuality in solving this phenomenon in their lives. At the same time, I am trying to reflect on the friction areas of these authors, as well as the unifying outlets, in order to simplify orientation in this issue.

By this I would like to contribute to the simplification and at the same time enrichment of the discussion about people with homosexual tendencies in the Czech environment of pastoral assistance to these people.

Key words: Homosexuality, sexuality, pastoral care, people, theology, attitudes, approa

Děkuji své rodině, svému příteli a několika blízkým přátelům za podporu při mém studiu a psaní této práce. Taktéž děkuji PhDr. Dalimilovi Staňkovi za vedení této práce, a současně i Mgr. Markovi Macákovi za cenné podněty a připomínky k tématu.

Obsah

Úvod.....	9
1. Vymezení pojmu homosexualita a jejích aspektů v životech lidí.....	14
1.1. Definice homosexuality.....	15
1.2. Ženská homosexualita.....	19
1.3. Comingout.....	20
1.4. Procentuální zastoupení osob s homosexualitou ve společnosti.....	22
1.5. Příčiny homosexuality.....	23
1.6. Zdravotní rizika života osob s homosexuálními sklony na jejich zdraví.....	30
1.7. Právní rámec, vymezení homosexuality v lidsko-právní diskusi.....	32
1.8. Závěr.....	35
2. Teologická východiska vybraných autorů v pohledu na lidskou sexualitu (homosexualitu)..	39
2.1. Člověk jako sexuální stvoření.....	40
2.2. Lásky v lidské sexualitě.....	43
2.3. Vztah církve k lidské sexualitě pohledem autorů.....	44
2.4. Vnímání hříšného jednání v sexualitě.....	45
2.5. Teologický pohled autorů na homosexualitu.....	48
2.6. Závěr.....	53
3. Pastorační postoje k osobám s homosexualitou ze strany jednotlivých autorů.....	55
3.1. Změna homosexuálního stavu pohledem autorů.....	55
3.2. Způsoby života s homosexualitou podle autorů.....	61
3.3. Přístup k osobám s homosexualitou.....	67
3.4. Závěr.....	72
3.5. Závěrečné shrnutí.....	74

Úvod

Lidská sexualita je úzce spojená se svým nositelem – osobou, zůstává tedy velice osobní záležitostí. Jsem přesvědčena, že osoba, která prožívá homosexualitu, jinými slovy stručně řečeno, prožívá přitažlivost stejného pohlaví, nemůže být zúžena jenom na svou sexuální orientaci. Navzdory četné literatuře a umělecké tvorbě zůstává lidská sexualita tak trochu záhadou, a vyvstávají ohledně ní různé otázky a diskuse. Sexualita je hybnou silou člověka, přesto se o ní mluví na veřejnosti a často i v soukromí poněkud nesnadně, a ani v církvi se s otevřeností ohledně sexuality a jejích aspektů příliš často nesetkáváme. Pro křesťanskou tradici je manželství muže a ženy považováno na nosný náboženský mezník ve vztazích a společenský vzor.

Jedním z nejožehavějších a kontroverzních témat, o kterých se v současných křesťanských církevních kruzích diskutuje, patří homosexualita a problematika vztahů u osob s homosexuálními sklony. Zdá se, že naše společnost se v celku vůči k homosexuálně orientovaným osobám staví v celku tolerantně. Homosexuálně orientované lobby by však jistě dokázalo poukázat na nedostatky vůči osobám, které zažívají homosexualitu. Názory na homosexualitu ve společnosti často sklouzávají k jednomu ze dvou pólů, jako je fobie k homosexualitě, či naopak dochází k jejímu stavění na roveň k tradičnímu manželství. V církevním prostředí je celá tato problematika značně komplikována, a názory vycházející z církevního prostředí na homosexualitu a pohledy na život lidí s homosexuálními sklony rozhodně nejsou jednotné.

Pastorační práce zdůrazňuje, že potřeby člověka, které mají být uspokojovány, jsou biologické, sociální a duchovní. V současné pastorační praxi se čím dál častěji vyskytují problémy lidí, které nejsou řešitelné jen cestou zbožnosti a osobním sdílením se v křesťanských společenstvích. To jistě zažívají osoby, které řeší problémy se svojí sexuální orientací. Pastorační práce, která chce věrně sloužit své podstatě a svému poslání, by měla být schopná orientovat se

ve složitých otázkách a diskusích týkajících se vztahů lidí dnešní doby. Předpokládám v této práci, že člověk, který se obrací do péče pastorační práce, nějakým způsobem vnímá i svůj status bytosti, která se nachází ve vztahu ke svému stvořiteli Bohu, a je již věřící nebo se o tuto oblast života alespoň nějakým způsobem zajímá.

Věřící osoby, jejichž životů se osobně dotýká problematika homosexuality, chtějí žít naplněný život, který je v osobní shodě mezi jejich sexuální orientací a jejich vírou, vztahem k Bohu, a též i vztahem k církvi a vztahem k ostatním blízkým lidem i společnosti. Pastorační práce by se tedy měla zabývat napětím u těchto osob v otázkách jejich sexuální orientace a dalších aspektů jejich života. Předpokládám také, že častým problémem, který osoby s homosexuální orientací v pastoračním vztahu často řeší je konflikt mezi jejich náboženskou identitou a sexuální identitou. Úkolem pastorace jistě není všechny problémy osoby vyřešit, ale spíše lidsky doprovázet k důstojnému zvládnání situace, a to v perspektivě cesty do věčného Božího království.

Tato práce se věnuje oblasti pastorační péče o osoby, které prožívají homosexuální sklony. Konkrétně se přitom zaměřuje na rozdíly mezi pastoračním přístupem terapeutů Marka A. Yarhouse a Debry Hirsch a dalšími vybranými českými autory zabývající se pastorační prací s osobami, které zápasí s problémy týkajícími se homosexuální orientace. Tato práce je zaměřena především teoreticky. Mark A. Yarhouse je erudovaný Americký psycholog s dlouholetou praxí v poskytování služeb osobám, které procházejí konflikty náboženské a sexuální identity. Čerpám přitom především z jeho knihy *Sexual Identity and Faith Helping Clients Find Congruence*. Dr. Yarhouse byl hlavním řečníkem evangelikálního fóra v roce 2017, které probíhalo na téma „*Církev uprostřed genderového chaosu*“.

Dr. Yarhouse se ve svém přístupu především zaměřuje na klientovi hodnoty, na jejíž základě mu pak poskytuje podporu. Domnívám se, že Mark Yarhouse zastává cenné stanovisko v často vyhocené diskusi ohledně osob prožívajících homosexualitu, která se často zasazuje o změnu sexuální orientace nebo její potvrzení.

Debra Hirsch je křesťanská terapeutka a poradkyně pocházející s Austrálie, která často pořádá na různých místech světa, a to zvláště v církevním prostředí přednášky týkající se sexuality a vztahů v kontextu Písma, církve a společnosti. Je to osoba s bohatým osobním příběhem, a to jak z v oblasti homosexuálně orientované mládeže, tak i se svými následnými zkušenosti s Božím povoláním, v práci v církvi a svou péčí o homosexuálně orientované osoby. V roce 2020 vyšla v České republice od Debra Hirsch kniha *Svatý sex*, která se v křesťanských kruzích a knihkupectvích stala žádanou a populární.

Uznání v oblasti pastorační práce vycházející z řad katolické církve, zejména v její současné charismatické větvi se těší kněz Daniel Ange. Ten se v oblasti pastorační práce mimo jiné zaměřuje i na pastorační práci mládeže bojující s homosexuálními sklony. Svůj přístup k otázkám pastorační péči o osoby s homosexuální orientací zaznamenal ve své knize „*Homosexuální?*“, lidské sexualitě se též věnuje ve svém díle „*Tvoje tělo stvořeno pro lásku*“. Významným odborníkem na pastorační práci v České republice je Doc. Ing. Mgr. Aleš Opatrný ThDr., který založil a vedl *Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském* a zastával úřad biskupského vikáře pro pastorační práci v katolické církvi. Biskup Opatrný je tvůrcem pastorační péče na odborné úrovni a je autorem řady titulů v oblasti lidských vztahů a pastorační práce, v neposlední řadě je autorem knihy *Pastorace zvláštních skupin*, kde se mimo jiné zabývá i pastorační péčí o osoby s homosexualitou.

Výraznou postavou, myslitelem a hlasem české evangelikální scény je Dan Drápal, který se ve svých dílech a přednáškách často věnuje vztahu mezi muži a ženami, genderovým otázkám, a taktéž i otázkám spojeným s homosexualitou. Nutno zde podotknout, že Dan Drápal, který pracoval léta jako pastor v Křesťanských společenstvích, nemá psychologické vzdělání. Při volbě výše zmíněných autorů jsem kladla důraz, aby to byli lidé, kteří mají nejenom teoretické znalosti o dané problematice, ale též i znalosti z praxe z oblasti pastorační péče o osoby s homosexuálními sklony. V České republice dle mého názoru rozhodně nenacházíme přehřel erudovaných autorů a terapeutů, kteří by se jak teoreticky, tak i v praxi zabývali pastorační prací o osoby

s homosexuálními sklony. Vzhledem k širokému teoretickému záběru své práce jsem se ji rozhodla zúžit na vybrané autory, které z výše zmíněných důvodů osobně pokládám na našem území v této oblasti za významné. Nechci zdaleka tvrdit, že tito vybraní autoři jsou na našem území jediní zabývající se touto tematikou, avšak dle mého názoru dobře představují spektrum názorů zastoupených v pastorační práci na našem území. V této práci budu sledovat rozdíly mezi pastoračními přístupy autorů jako je Yarhouse, Hirsch, Ange, Opatrný a Drápal, a to tím čím se tyto přístupy těchto jednotlivých autorů v pastorační práci s homosexuálními sklony liší. Ráda bych, aby se mi v této práci podařilo najít styčné body, rozdíly či průniky mezi jednotlivými autory, které by splňovali účel této práce, a byli zároveň přínosem v této oblasti i možným podnětem pro další diskusi.

Před napsáním této práce jsem také čerpala ohledně problematiky homosexuality v životech lidí z různých knih, publikovaných článků a přednášek i jiných než výše zmíněných autorů vztahujících se k tématu, přičemž jsem usilovala o široké spektrum těchto zdrojů. Informovala jsem se o postojích k homosexualitě ze strany 2. vatikánského koncilu v díle *Křesťanská antropologie a homosexualita, Sborník překladů z Osservatore Romano*. Při definici homosexuality vycházím také z Psychologické encyklopedie Baštecké a Baudiše, která shrnuje nejnovější psychologické poznatky. Seznámila jsem se také s publikacemi od křesťanského ekumenického společenství Logos, které sdružuje LGBT+ křesťany (Poznámka: LGBT je hnutí leseb, gayů, bisexuálů, a transgender lidí, a dalších osob patřících k menšinám, které bývají zastoupeny znaménkem +). Při přípravě na tuto práci jsem se též obeznámila se sociologickým pohledem na homosexualitu a současný vývoj společnosti ze strany PhDr. Iva Možného. Práci stavím také na svých teologických poznatcích v oblasti postavení člověka před Bohem a v rámci církve, které jsem získala na základě četby *Úvodu do křesťanské teologie*, jejíž autorem je Daniel L. Migliore. Zajímám se o aktuality ze společenského vývoje přímo u lidí v LGBT+ komunitě,

příčemž za tímto účelem pravidelně sleduji internetové stránky portálu Lui, které se snaží dle mého názoru zprostředkovávat neodsuzující a inspirující pohled na lidské chování, které by se mohlo zdát z hlediska většinové společnosti znevýhodněné.

Tuto práci jsem rozdělila do tří kapitol, ve kterých čerpám ze zdrojů od vybraných výše zmíněných autorů. V první kapitole se věnuji vymezení pojmu homosexualita a jejích aspektů v životech lidí. Zajímají mě zde vybraní autoři reflektující homosexualitu jako jev v životech lidí. Druhá kapitola je zaměřena na teoretické vnímání homosexuality při sexualitě člověka, a to především z hlediska teologického. Třetí kapitolu věnuji pastoračním postojům jednotlivých autorů vůči osobám s homosexualitou. Zejména se v ní budu zabývat tím, zda je potřeba podle ostatních autorů homosexuální stav měnit a možnými způsoby života s homosexualitou podle jednotlivých autorů.

Záměrem mé práce je brát vážně hloubku lidského hledání i bolesti v otázkách prožívání homosexuální orientace v kontextu života lidí, a reflektovat jí v kontextu výše zmíněných přístupů vybraných autorů v pastorační péči. Nechci se přitom spokojit s podezřele rychlými odpovědi a zjednodušenými závěry v této problematice. Zároveň jsem otevřená k další diskusi, a nemyslím si vzhledem ke komplikované povaze celého tématu, že by má práce byla v této oblasti zdaleka vyčerpávající.

1. kapitola

Vymezení pojmu homosexualita a jejích aspektů v životech lidí od vybraných autorů

Záměrem této kapitoly je definovat a vymežit homosexualitu v životě člověka, a to jak obecně, tak zároveň se zřetelem k oblasti pastorační práce o osoby s homosexuálními sklony. Pokusím se proto pro účely této práce objasnit, jaké chování můžeme považovat za homosexualitu. Nejprve uvedu definici homosexuality, tak jak je obecně vnímána v současné společnosti, a také jak je specifikována z na základě současných psychologických poznatků. Budu se věnovat popisu homosexuality, jak jí vnímají na základě své pastorační praxe jednotliví autoři Debra Hirsch, Mark A. Yarhouse, Daniel Ange, Aleš Opatrný, Dan Drápal. Budu se přitom zabývat tím, jakým způsobem tito autoři homosexualitu definují a vymezují její aspekty. Zaměřím se přitom na definici homosexuality v životě lidí, a to jak z biologického, tak z psychosociálního hlediska.

Jednu podkapitolu věnuji procesu tzv. coming out, při kterém jedinec objevuje svou sexuální orientaci, a způsobu jakým jednotliví autoři toto vývojové období jedince vnímají. Dále se budu zabývat názory autorů na příčiny homosexuality. Seznámím se i s jejich údaji ohledně procentuálního zastoupení lidí s homosexuální orientací ve společnosti. Považuji za nepochybně důležité pro člověka, který se chce věnovat pastorační práci osob s homosexuálními sklony, aby byl seznámen s příslušnou právní legislativou a orientoval se v diskusi ohledně lidských práv, která v této problematice ve společnosti probíhá. Právnímu vymezení tématu homosexuality ve společnosti a následnému nástupu diskuse v oblasti lidských práv věnuji proto další podkapitolu.

Jsem přesvědčená, že právě definování a pojetí homosexuality ze strany jednotlivých autorů odráží jejich pohled na tuto problematiku a svým způsobem již stanovuje předpoklady pro další pastorační řešení tohoto jevu v životech osob s homosexuálními sklony. Odlišnost mezi způsoby pastorační práce osob s homosexuálními sklony můžeme již u jednotlivých autorů začít pozorovat už jenom tím, jakým specifickým

způsobem se na homosexualitu dívají. Závěrečná část této kapitoly proto bude patřit hledání větších či menších rozdílů v pojetí homosexuality mezi vybranými autory. Vymezení a specifikování pojmu homosexuality z psychosociálního hlediska od vybraných autorů považují za nutný základ i pro další kapitolu ve smyslu hledání rozdílů mezi jednotlivými pastoračními přístupy těchto autorů.

1.1. Definice homosexuality

Homosexualita bývá obecně i v odborných kruzích definována stručně tak, že jí rozumíme trvalou citovou a erotickou preferenci osob stejného pohlaví. *„Je to celoživotní neměnný a nezvolený stav, charakterizovaný tím, že jeho nositel je pohlavně přitahován a vzrušován převážně či výlučně osobami stejného pohlaví. O bisexualitě mluvíme u jedinců, kteří se cítí pohlavně přitahováni a vzrušováni přibližně stejně silně muži i ženami. V lékařské praxi se však s bisexuální orientací setkáváme podstatně vzácněji než s bisexuálním chováním.“*¹

V psychologické encyklopedii je homosexualitou označována výlučná nebo převažující sexuální a citová náklonnost mužů a žen k osobám stejného pohlaví.² Dále je zde připuštěno, že definice sexuality nemůže být jednotná. Při definování homosexuality je třeba podle této encyklopedie vymežit kontext a kategorii, k níž konkrétní výraz sexuální a citové náklonnosti vztahujeme.³

Podle Opatrného neexistuje univerzální shoda na významu a implikacích termínu homosexuální orientace.⁴ Opatrný dále udává, že: *„Církevní učení uznává rozlišení mezi homosexuální „tendencí“, která se ukáže jako přechodná, a „homosexuály, kteří jsou jimi stále*

---

¹ Kolektiv autorů, Křesťané a homosexualita, str.5

² Baštecká, Psychologická encyklopedie, Aplikovaná psychologie, str. 118

³ Baštecká, Psychologická encyklopedie, Aplikovaná psychologie, str. 119

⁴ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

na základě jakéhosi druhu vrozeného instinktu.“⁵

Opatrný ohledně definování homosexuality také říká, že je vhodné chápat sexuální orientaci jako hluboce založenou dimenzi osobnosti každého člověka, a uznat její stabilitu v člověku.⁶ „*Homosexuální orientace má za následek silnější emocionální a sexuální přitažlivost k lidem stejného než opačného pohlaví.*“⁷ Nevylučuje zcela zájem nebo starost o členy opačného pohlaví nebo přitažlivost k nim. Opatrný dále podotýká, že to, když má někdo homosexuální orientaci, nutně neznamená, že se zapojí do homosexuálních aktivit. Homosexuální orientace ani nevylučuje zcela zájem o členy opačného pohlaví a přitažlivost k nim.⁸

Jinou věcí je podle Opatrného homosexuální chování, vznikající buď v nouzových podmínkách (např. ve vězení) nebo z touhy po neobvyklých sexuálních zážitcích, případně ze zjištěných důvodů (homosexuální prostituce). Při tomto užívání sexuality podle něj nevzniká homosexuální orientace, zůstává orientace heterosexuální.⁹

Opatrný podotýká, že způsob, jakým označují sami sebe homosexuálně orientované osoby, vyjadřuje jejich určitou úroveň sebeuvědomění a sebepřijetí se v rámci společnosti.¹⁰ Opatrný nabádá k respektu k tomu, jak sám dotyčný jedinec vnímá svou orientaci: „*Ačkoliv je můžete pro jejich politické nebo společenské konotace považovat za urážlivé, je nezbytné být citliví k tomu, jak je používá Váš syn nebo dcera.*“¹¹

Drápal považuje homosexualitu za projev sexuálního zmatení.¹² „*Jsem dokonce toho názoru, že homosexualita je vlastně*

---

⁵ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

⁶ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

⁷ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

⁸ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

⁹ Opatrný, Pastorce ve zvláštních případech, str. 135

¹⁰ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

¹¹ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

¹² Drápal, vztahy, sex a rodina, str. 161

určitou formou nepřijetí sebe sama – nepřijetí svého sexuální určení. ¹³ Dále k tomu Drápal říká: „*Osobně se domnívám, že objektivně přesto jde o nepřijetí své identity v Bohu, ale právě proto používám termín sexuální zmatení.*“ ¹⁴ Zároveň Drápal podotýká, že si je vědom toho, že mnozí lidé, kteří svou homosexualitu pokoušeli nejprve skrývat, a později se k ní přiznali, ji považují právě za přijetí sebe sama. ¹⁵

Debra Hirsch při svém definování homosexuality poukazuje především na složitost sexuality osoby: „*Pochopitelně se nabízí prostá odpověď, že homosexuální je člověk, kterého sexuálně a emočně přitahují lidé stejného pohlaví. V zásadě to tak je. Jenže je tady množství dalších variant a faktorů ke zvážení, které nelze jen tak opomenout.*“ ¹⁶ Podle Hirsch se musíme naučit rozlišovat mezi chováním, orientací a identitou. ¹⁷ „Homosexuálně se totiž chovají i lidé, kteří homosexuální orientaci nemají (například ve vězení).“ ¹⁸ Hirsch také podotýká, že ne všichni lidé homosexuální orientace také sebe vnímají a považují za gaye a lesby. ¹⁹ *A naopak lidé, kteří se za gaye a lesby považují, mohou prožívat přitažlivost ke stejnému pohlaví v různé míře, proto někdo mluví spíš o přitažlivosti než o orientaci.*“ ²⁰

Hirsch podotýká, že jsou různé kategorie a identity, které dohromady utvářejí LGBT komunitu. ²¹ „*Mám kamarády a kamarádky, kteří by osobě řekli, že mají jednoznačně homosexuální orientaci. Další by se označili za převážně homosexuální, jinými slovy zažívají určité heterosexuální impulzy. Kdybyste se jich zeptali, zda jsou bisexuální, spíše by odpověděli, že ne, protože je druhé pohlaví přitahuje zcela minimálně.*“ ²²

---

¹³ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str.188

¹⁴ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str.188

¹⁵ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str.188

¹⁶ Hirsch, Svatý sex, str.117

¹⁷ Hirsch, Svatý sex, str.118

¹⁸ Hirsch, Svatý sex, str.118

¹⁹ Hirsch, Svatý sex, str.118

²⁰ Hirsch, Svatý sex, str.118

²¹ Hirsch, Svatý sex, str.118

²² Hirsch, Svatý sex, str.118

Hirsch poukazuje na Kynsleyho studii, ze které vyplývá, že při označování lidí za heterosexuální či homosexuální musíme být opatrní. Kynsleyho přístup k homosexualitě je podle Hirsch užitečný dodnes a pomáhá odolat pokušení vtěsnat osobu za každou cenu do nějaké tabulky.²³ Dále Hirsch odkazuje k Bakerově encyklopedii psychologie, kde se píše hned o deseti typech homosexuality. Hirsch se konkrétně zmiňuje o dvou těchto typech, a to o obligatorní a preferenční homosexualitě.²⁴ Co se obligatorní homosexuality týče udává Hirsch: *„Podle Bakerovy encyklopedie jde o tento typ homosexuality v případě, kdy jedinec vnímá partnerství s příslušníky stejného pohlaví jako vnitřně nezbytné.“ Jinými slovy nemůže jinak a rozhodně nevnímá, že by v této věci měl možnost volby.*²⁵ O typu Preferenční homosexuality, jak zmiňuje Hirsch, mluvíme v případě, když někdo preferuje homosexuální vztahy před heterosexuálními.²⁶ *Což obnáší dvě věci: za první daný člověk může mít vztah i s osobou opačného pohlaví a za druhé tu hraje roli jeho volba.*²⁷ Lidská sexualita je tak jak zdůrazňuje Hirsch u každého jednotlivce také unikátní: *„Není možné označit celou skupinu lidí jednou zobecňující nálepkou, a myslet si, že jsme ji tím úspěšně definovali.*²⁸

Yarhouse se ve svém popisu homosexuality věnuje sexuální identitě, tak jak jí lidé vnímají.²⁹ *„Když diskutujeme o sexuální identitě, máme na mysli označení, které lidé používají, když o sobě přemýšlejí a to, jak se prezentují ostatním.“*³⁰ V tomto smyslu může být podle Yarhouse sexuální identita soukromá (tak jak smýšlíte o sobě) nebo veřejná (jak se prezentujete ostatním).³¹ *„Mezi běžné označení sexuální identity, které dnes lidé na základě svých sexuálních preferencí používají, patří gay, rovný, by, neobvyklý, lesbický a queer.“*³² Yarhouse zdůrazňuje,

---

²³ Hirsch, Svatý sex, str. 118

²⁴ Hirsch, Svatý sex, str. 120

²⁵ Hirsch, Svatý sex, str. 120

²⁶ Hirsch, Svatý sex, str. 120

²⁷ Hirsch, Svatý sex, str. 120

²⁸ Hirsch, Svatý sex, str. 122

²⁹ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 68

³⁰ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 68

³¹ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 68

³² Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 68

že sexuální orientace a identita se často považují za synonymní, ale někteří jeho klienti považují za užitečné tyto dva výrazy rozlišovat.³³

Yarhouse vysvětluje, že sexuální orientace se týká trvalé přitažlivosti stejného pohlaví.³⁴ „*Jinými slovy, je-li přitažlivost stejného pohlaví silná a v průběhu času přetrvává, lidé budou odkazovat na sebe jako na ty, co jsou orientovaní na stejné pohlaví.*“³⁵ Hlavním bodem diskuse o homosexuální orientaci je podle Yarhouse v třístupňovém rozlišení zaznamenat rozdíl mezi impulzy stejného pohlaví a trvalou orientací stejného pohlaví.³⁶ Yarhouse považuje také za užitečné odlišit orientaci od identity. Yarhouse zdůrazňuje, že sexuální identita však není jen o sebeidentifikaci, ale odráží také vrstvy sebevědomí, které souvisejí se sexuálními přesvědčeními, hodnotami a preferencemi spojenými se sociálními příslušnostmi a komunitou.³⁷ Yarhouse podotýká, „*že někteří klienti budou považovat výrok jako „Jsem gay“ za docela zřejmý, pro jiné klienty může být komplikované přijetí tohoto označení sexuální identity.*“³⁸ Yarhouse vnímá sexuální identitu jako konstrukt, který se u člověka vyvíjí.³⁹

1.2. Ženská homosexualita

Debra Hirsch zdůrazňuje, že při definování homosexuality je důležité si uvědomit, že ženská homosexualita není souměřitelná se svým mužským protějškem.⁴⁰ Pojednání o ženské homosexualitě se věnuje Hirsch ve svém díle „*Svatý sex*“ celou kapitolu.⁴¹ Hirsch ze své zkušenosti uvádí: „*Během let za mnou přišla řada mladých křesťanek*

---

³³ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str. 68

³⁴ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str. 68

³⁵ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str. 68

³⁶ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str. 68

³⁷ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str. 68

³⁸ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str. 27

³⁹ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str. 68

⁴⁰ Hirsch, *Svatý sex*, str. 121

⁴¹ Hirsch, *Svatý sex*, str. 113-122

s podobnými příběhy. Cítily k sobě tak silné pouto, až váhaly, jestli náhodou nejsou lesby. Některé z nich homosexuální opravdu byly, ale většina jen zakoušela pocity, o kterých si myslely, že musí patřit do jednoznačně sexuálního vztahu.“⁴²

Hirsch sděluje, že v ženské sexualitě je někdy nelehké se orientovat.⁴³ Sexuální přitažlivost u žen je tvárnější než u mužů, jak udává Hirsch.⁴⁴ Hirsch udává, že hranici mezi homosexualitou a heterosexuality ženy často vnímají podstatně méně ostře než muži.⁴⁵ Hirsch také dále poznamenává, že existují samozřejmě také lesby, které nikdy žádný muž nepřitahoval.⁴⁶

1.3. Coming out

Yarhause říká, že mnoho klientů bude hovořit o jejich prvním povědomí, které se vyskytuje kolem puberty, což je okamžik, kdy si většina mladých lidí poprvé uvědomuje sexuální pocity vůči stejnému nebo opačnému pohlaví (nebo oběma). Yarhaus také hovoří o společných milnících, které mají dopad na formování sexuální identity. Podle Yarhouse se tyto společné milníky nejčastěji vyskytují ve věku 11 nebo 12 let, kdy souvisí s prvním vědomím sexuality.⁴⁷ Další se podle něj vyskytují v rané dospělosti kolem dvaceti let (často s příchodem prvního vážného partnerského vztahu).⁴⁸ K průběhu coming outu Yarhause poznamenává: *„Zatímco někteří lidé mohou rychle přisoudit význam své počáteční zkušenosti se sexuální přitažlivostí, mnozí jiní se na první pohled cítí jednoduše zmatení.*“⁴⁹ Některé tyto milníky bývají podle Yarhouse doprovázeny silnými emocemi, ať už pozitivními nebo negativními.⁵⁰

---

⁴² Hirsch, Svatý sex, str. 122

⁴³ Hirsch, Svatý sex, str.122

⁴⁴ Hirsch, Svatý sex, str.122

⁴⁵ Hirsch, Svatý sex, str.122

⁴⁶ Hirsch, Svatý sex, str.122

⁴⁷ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 29

⁴⁸ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 29

⁴⁹ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 29

⁵⁰ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 31

Podle Yarhause máme mít na paměti, že jedním z nejdůležitějších milníků v prožívání a rozpoznávání sexuality je zveřejňování.⁵¹

Yarhaues také uznává, že někteří lidé mohou milníky zažít až mnohem později, než je uvedené rozmezí 12-20 let. Yarhause k tomu také podotýká, že někteří lidé se rozhodnou, že se nikdy nebudou zabývat homosexuálním chováním, uzavíráním trvalého vztahu stejného pohlaví.⁵² Pro konvenčně nábožensky založené klienty může podle Yarhause platit, že tyto milníky v uvědomění si vlastní sexuální identity zpožďují, jelikož jejich vlastní výchova nebo osobní hodnoty mohou vyloučit určité zkušenosti nebo významy společné ostatním lidem.⁵³

Opatrný udává, že podle svědectví homosexuálních osob bývá chvíle, kdy se u jedince homosexualita manifestuje a on si ji uvědomí a přizná, bodem kritickým (tzv. coming out).⁵⁴ Podle něj se tak může stát v dospívání, ale stejně tak až v mnohem pozdější době, ale třeba i ve fungujícím manželství.⁵⁵

Sexualita v pubertě bývá podle Angeho zpočátku často ambivalentní, pohlavně nevymezená, avšak relativně rychle začne vymezovat svůj zájem a vybere si jedno pohlaví. Homosexualita se zde podle Angeho může objevit jen jako přechodný jev.⁵⁶ V jiném případě může být tento jev prožívaný jako hluboce zakořeněná skutečnost.⁵⁷ „*Můžeš mít pocit, že je neoddělitelnou součástí tvé bytosti. Všechny představy jdou tím směrem, jako odjakživa.*“⁵⁸ Dospívajícím se přitom podle Angeho neustále vtírají otázky typu: „*Je mi to snad dáno od narození? Nebo se to dá změnit? Vyléčit?*“⁵⁹ Ange podotýká, že při tomto stavu nejsou tělo a duše v souladu.⁶⁰

---

⁵¹ Yarhause, Sexual Identity and Faith, str. 30

⁵² Yarhause, Sexual Identity and Faith, str. 31

⁵³ Yarhause, Sexual Identity and Faith, str. 31

⁵⁴ Opatrný, Pastorec zvláštních skupin, str. 137

⁵⁵ Opatrný, Pastorec zvláštních skupin, str. 137

⁵⁶ Ange, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 78

⁵⁷ Ange, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 78

⁵⁸ Ange, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 78

⁵⁹ Ange, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 78

⁶⁰ Ange, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 78

Zjištění toho, že je člověk homosexuální může podle Angeho přijít dříve či později, najednou nebo postupně. Může se tomu tak udát například na základě nějakého zážitku.⁶¹ „*Někdy je třeba měsíců či let, než se z toho vzpamatuješ, a než si to přiznáš.*“⁶² Podle Angeho, zjištění, že je „*člověk jiný než ostatní*“, začíná vždy citovým zmatkem. Dotyčné osobě spolu s tím vyvstane hodně otázek. Například se jedná o to, jak přijmou rodiče zjištění, že je daná osoba homosexuální, nebo jak bude moct nadále fungovat dotyčná osoba v pracovním kolektivu. Věřícímu člověku vyvstávají i další otázky směrem k Bohu, či ohledně církevního společenství, jehož je členem. Tyto pochybnosti se podle Angeho můžou stupňovat až v krizi osobnosti. Tyto a další podobné otázky berou dotyčné osobě klid.⁶³

Na základě svého osobního příběhu popisuje Hirsch okamžiky, kdy se začala plně identifikovat jako lesba, a to již poté, co už jako předtím homosexuálně žila.⁶⁴ „*I když jsem totiž už před oním zvláštním setkáním na záchodech žila úplně otevřeně jako lesba, živě si vybavuji to prozření – jako bych až té noci svoji lesbickou identitu plně a vědomě přijala.*“⁶⁵ Dodává k tomu, že vyznat se ve své sexualitě je složitá záležitost, neboť je zde hodně faktorů a variant na zvážení.⁶⁶

1.4. Procentuální zastoupení osob s homosexualitou ve společnosti

Yarhause sděluje, že podle zjištění různých národních průzkumů, se kterými je srozuměn, lidé uvádějí homosexuální přitažlivost mnohem více než sexuální orientaci nebo sexuální identitu.⁶⁷ „*Například údaje z Národního průzkumu růstu rodiny, které má Yarhous k dispozici*

---

⁶¹ Ange, *Tvé tělo je stvořeno pro lásku*, str. 84

⁶² Ange, *Tvé tělo je stvořeno pro lásku*, str. 84

⁶³ Ange, *Tvé tělo je stvořeno pro lásku*, str. 84

⁶⁴ Hirsch, *Svatý sex*, str. 115-117

⁶⁵ Hirsch, *Svatý sex*, str. 117

⁶⁶ Hirsch, *Svatý sex*, str. 117

⁶⁷ Yarhause, *Sexual Identity and Faith*, str. 67

naznačují, že 13,6 % žen a 7,1 % mužů uvádí určitou přitažlivost ke stejnému pohlaví (Chandra et al., 2011).⁶⁸ Yarhouse podotýká, že na výsledky průzkumu má vliv, pokud se zde vyzdvihne sexuální složka přitažlivosti.⁶⁹

Yarhouse dodává, že často otázky průzkumu samy o sobě nerozlišují mezi přitažlivostí, orientací a identitou.⁷⁰ „Je možné, že ti, kteří se neidentifikují jako LGB, jsou v tomto druhu průzkumu nedostatečně zastoupeni, protože víme, že existuje rozdíl mezi veřejnou a soukromou identitou jako LGBT a že někteří lidé, kteří zažívají přitažlivost stejného pohlaví, se neidentifikují veřejně ani soukromě jako LGBT.“⁷¹

Drápal podotýká, že co do počtu homosexuálně orientovaných osob se v našich médiích se běžně mluví o čtyř procentní homosexuální menšině.⁷² Drápal přitom však zdůrazňuje, že zjistit kolik je vlastně homosexuálů, ovšem není snadné.⁷³ „Záleží především na tom, jak definujeme heterosexuála a homosexuála a jak položíme otázku.“⁷⁴ Dále dodává: „Z toho, co jsem vyčetl v literatuře, se mi zdá, že u nás a v jiných rozvinutých zemích západní civilizace může dospět k jakémukoliv výsledku od 1,5 procenta do 10 procent.“⁷⁵

Když pojednává Hirsch o osobách s homosexualitou, zdůrazňuje: „Lidská sexualita je nejenom rozmanitá, ale u každého jednotlivce také unikátní stejně jako jeho či její příběh.“⁷⁶ Podle Hirsch existuje mnoho variací sexuality, a člověka tak není možné plně kategorizovat.⁷⁷

1.5. Příčiny homosexuality

Otázka příčin homosexuality nehraje pro dnešní LGBT komunitu podle Hirsch tak důležitou roli jako dříve, jelikož objevení genu

---

⁶⁸ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 67

⁶⁹ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 67

⁷⁰ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 67

⁷¹ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 67

⁷² Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 190

⁷³ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 190

⁷⁴ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 190

⁷⁵ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 190

⁷⁶ Hirsch, Svatý sex, str. 124

⁷⁷ Hirsch, Svatý sex, str. 123

homosexuality by na její postavení ve společnosti mohlo mít dvojsečný vliv.⁷⁸ Hirsch se k příčinám homosexuality vyjadřuje následovně: „*V otázce, proč se u člověka rozvíjí homosexuální, bisexuální nebo homosexuální orientace, nepadají mezi odborníky shoda. Ani množství dosud uskutečněných výzkumů o možných genetických, hormonálních, vývojích, sociálních kulturních vlivech na lidskou orientaci, zatím nepřineslo závěry, na jejichž závěru by bylo možné tvrdit, že sexuální orientaci určuje různý faktor či faktory. Podle řady odborníků jde o komplexní souhrn vrozených a získaných vlastností.*“⁷⁹

Aleš Opatrný k otázce příčin homosexuality stručně říká: „*Názorů je řada, není však jeden obecně uznávaný. Platí ale povětšinou přesvědčení, že na vznik homosexuality sice mohou mít vliv rodinné a sociální podmínky, ale skutečná homosexuální orientace není něčím, co si člověk zvolí.*“⁸⁰

Drápal má za to, že nemůžeme dojít k nějaké jednoznačné odpovědi na otázku, odkud se bere homosexualita.⁸¹ „*Určitě však nebudeme chybovat, řekneme-li, že v určitém prostředí stoupá pravděpodobnost, že se někdo rozhodne pro homosexualitu, protože v sobě shledává homosexuální orientaci.*“⁸² Drápal podotýká, že homosexualitu považuje do určité míry i za záležitost osobní volby jedince.⁸³ „*Nedomnívám se však, že lze objevit nějaký určující faktor, který by rozhodl o tom, zda někdo bude, nebo nebude homosexuál. A domnívám se, že je to konec konců věci volby daného člověka. Jsme svobodné bytosti, které se morálně rozhodují.*“⁸⁴

Drápal se ve své knize zabývá otázkou, zda je homosexualita podmíněna biologicky.⁸⁵ „*Mnozí lidé se domnívají, že pokud by byl objeven „gen“ homosexuality – případně něco jiného, co by vysvětlovalo, proč je někdo homosexuálem a jiný ne,*

---

⁷⁸ Hirsch, Svatý sex, str. 123

⁷⁹ Hirsch, Svatý sex, str. 123

⁸⁰ Opatrný, Pastorační zvláštních skupin, str. 134

⁸¹ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 184

⁸² Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 184

⁸³ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 184

⁸⁴ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 184

⁸⁵ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 174-181

*nebylo by již možné homosexualitu jakkoliv morálně posuzovat.*⁸⁶

Drápal dodává, že se přiklání k tomu, že homosexualita biologicky podmíněna není. Pokud by homosexualita byla biologicky podmíněna, mělo by to podle něj vliv na pastorační službu lidem.⁸⁷ „Člověk může mít určité tělesné predispozice, například k agresivitě nebo třeba k lenosti: to ho ale nečiní morálně nesvéprávným.“⁸⁸ Podle Drápala jsou geny pouze částečnou odpovědí, větší vliv na rozvoj homosexuality spatřuje v prostředí.⁸⁹ „Domníváme se, že v sexuální orientaci hrálo roli rovněž prostředí, jak je tomu ve většině, ne-li v celém lidském chování.“⁹⁰ Dále Drápal uznává, že se zatím nepodařilo oddělit faktory genetické od faktorů prostředí.⁹¹

Drápal se také domnívá, že homosexuální sklony jsou důsledkem určitých deprivací v dětství, v některých případech již v prenatálním stádiu.⁹² Drápal přitom uvádí také jako důvod sexuální zneužití dítěte. Odkazuje přitom na Nicolosovu studii, která tvrdí, že téměř třetina klientů, kteří podstoupili terapii, byli v dětství sexuálně zneužíváni.⁹³ Podle zjištění Drápala se, že v osobní anamnéze homosexuálních mužů se často objevuje vzdálený a chladný citově otec.⁹⁴ „Nemusím nikterak dokazovat, že v situaci, kdy se polovina manželství rozvádí a kdy minimálně polovina dětí malých vyrůstá bez „emočně použitelného“ otce, mají děti nesrovnatelně více příležitostí k sexuálnímu a genderovému zmatení než dříve.“⁹⁵

Drápal však vzápětí dodává, že se lidé se svěřují se svými deprivacemi z dětství spíše výjimečně.⁹⁶ „Mnozí lidé si nechtějí připustit, že by jejich rodiče dělali ve své výchově nějakou zásadní

---

⁸⁶ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 173

⁸⁷ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 173

⁸⁸ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 173

⁸⁹ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 173

⁹⁰ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 180

⁹¹ Drápal, vztahy, sex, rodina, str. 180

⁹² Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 181

⁹³ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 181

⁹⁴ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 181

⁹⁵ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 181

⁹⁶ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 183

chybu – a to ani v případech, kdy vnějšímu pozorovateli tato chyba připadá zcela očividná.“⁹⁷

Hirsch k tématu příčin homosexuality dodává, že se nedá říct, zda je někdo od narození gay nebo lesba.⁹⁸ „*Je ovšem pochopitelné, že ti, kdo vnímají svou homosexuální orientaci jako definitivní a nedílnou součástí své osobnosti, se takové teorie mohou držet – protože pro jejich prožívání nabízí jasné vysvětlení.*“⁹⁹ Diskuse ohledně toho, jestli se sexuální orientace může změnit, nebo je pevnou součástí naší osobnosti je podle Hirsch stále živá.¹⁰⁰ „*Nedohadují se o tom zdaleka jen liberálové a konzervativci, ale i lidé uvnitř LGBT komunity.*“¹⁰¹

Hirsch také udává příklad z vlastního hledání identity. Podotýká, že i když se identifikovala a žila jako lesba, do nějaké neurčité míry v tom hrála roli její osobní volba. Zároveň však podotýká, že její volbu omezovala i řada faktorů.¹⁰² „*Souhra spousty okolností mě tvarovala a ovlivňovala, až mě natočila určitým směrem. Často jsem tedy neměla pocit, že si něco dobrovolně vybírám.*“¹⁰³

Hirsch také poukazuje na omezenost předpokladu, který tvrdí, že homosexualita vzniká na základě biologických faktorů. Biologické předpoklady při vzniku homosexuality tvoří podle Hirsch jen „*kousek mozaiky*“. Podle Hirsch zde působí v součinnosti s biologickými faktory ještě řada psychosociálních faktorů.¹⁰⁴ „*Což znamená například i možnost, že někteří heterosexuálové mají genetické předpoklady k homosexualitě, ta se u nich ale kvůli absenci ostatních vlivů nerozvinula.*“¹⁰⁵

Hirsch pokládá za důležité, když rodiče hrají při vytváření sexuální identity svých dětí důležitou roli. Dodává to také na svém vlastním příkladu.¹⁰⁶ „*Tatínkové jsou pro dcery nesmírně důležití, protože jsou*

---

⁹⁷ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 183

⁹⁸ Hirsch, Svatý sex, str. 123

⁹⁹ Hirsch, Svatý sex, str. 123

¹⁰⁰ Hirsch, Svatý sex, str. 114

¹⁰¹ Hirsch, Svatý sex, str. 114

¹⁰² Hirsch, Svatý sex, str. 114

¹⁰³ Hirsch, Svatý sex, str. 114

¹⁰⁴ Hirsch, Svatý sex, str. 123

¹⁰⁵ Hirsch, Svatý sex, sex, str. 123

¹⁰⁶ Hirsch, Svatý sex, sex, str. 116

*pro ně prvním člověkem opačného pohlaví, se kterým mají blízký vztah. To zásadně ovlivňuje jejich pozdější vztah s jinými muži – v dobrém, nebo ve zlém. Táta hraje klíčovou roli při formování genderové identity svých synů i dcer.*¹⁰⁷ Jak Hirsch k tomu dodává, její otec prý tu to svou roli v jejím životě splnil.¹⁰⁸ „*Na rozdíl od mnoha svých lesbických kamarádek jsem nikdy neměla problém se svou genderovou identitou.*“¹⁰⁹

Hirsch říká, že celá věc ohledně hledání příčin homosexuality je ale složitější, a přiklání se k vyjádření Americké psychologické asociace.¹¹⁰ Hirsch zde cituje její znění: „*V otázce, proč se člověka rozvíjí heterosexuální, bisexuální nebo homosexuální orientace, nepadá mezi odborníky shoda. Ani množství dosud uskutečněných výzkumů o možných genetických, hormonálních, vývojových, sociálních a kulturních vlivech na sexuální orientaci zatím nepřineslo závěry, na jejichž základě by bylo možné tvrdit, že sexuální orientaci určuje konkrétní faktor nebo faktory. Podle řady odborníků tu jde o komplexní souhru vrozených a získaných vlastností.*“¹¹¹

Hirsch zdůrazňuje, že pro LGB komunitu nehraje otázka „proč“? takovou roli jako dřív¹¹². „*Gayové a lesby zkrátka chtějí to, co každý: aby je jejich okolí uznávalo a přijímalo takové, jací jsou, a neřešilo, zda a nakolik si tuto cestu sami zvolili.*“¹¹³

Yarhouse se přiklání k tomu, že mnoho faktorů se sbližuje a poskytuje „tlak“ směrem k homosexualitě.¹¹⁴ „*Výzkum v oblasti genetických faktorů byl kritizován, i když možná ne tak široce jako teorie naznačující vztahy rodič-dítě nebo sexuální zneužívání dětí. Nejpresnější prezentace klientům by pravděpodobně uznala, že dosud dokončené studie nepodporují definitivně žádnou teorii o původu homosexuality.*“¹¹⁵

---

¹⁰⁷ Hirsch, Svatý sex, sex, str. 116

¹⁰⁸ Hirsch, Svatý sex, sex, str. 116

¹⁰⁹ Hirsch, Svatý sex, sex, str. 116

¹¹⁰ Hirsch, Svatý sex, sex, str. 123

¹¹¹ Hirsch, Svatý sex, sex, str. 123

¹¹² Hirsch, Svatý sex, sex, str. 124

¹¹³ Hirsch, Svatý sex, sex, str. 124

¹¹⁴ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 32

¹¹⁵ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 32

Yarhouse se vymezuje vůči teorii, že příčiny ve vztahu rodič-dítě dávají u dítěte podnět k homosexualitě.¹¹⁶ Yarhouse podotýká, že klienti přicházející za ním jsou seznámeni s tímto názorem, že jejich homosexualita může pramenit z toho, že se dotyčný dostatečně nepřipoutal k rodiči stejného pohlaví. Často se tak podle něj děje v konzervativnějších náboženských kruzích.¹¹⁷ Yarhouse na závěr uvádí, že možné faktory mohou být různými lidmi brány různě, stále však neznáme etiologii sexuality stejného pohlaví. Yarhouse říká svým klientům na začátku, že vědecká komunita neví, co způsobuje, že si osoba vyvine orientaci na stejné pohlaví.¹¹⁸

Ange, který se věnuje práci především s mladistvými, k homosexualitě pojednává o tom, že někdy se může u mladistvých jednat o „přechodnou“ fázi, kdy prožívají homosexuální sklony.¹¹⁹ Nebezpečí však podle Angeho může nastat tehdy, dojde-li v této době ke kontaktům s dospělými homosexuály. Vývoj homosexuality se odpovídajícími sexuálními zkušenostmi upevní.¹²⁰

Ange však připouští, že otázka, jestli je někdo natrvalo homosexuální formovatelný, nemá-li k tomu vlohu, je ovšem sporná a nelze ji jednoznačně objasnit.¹²¹ Ange důrazně rozlišuje mezi homosexualitou, která je prožívaná, nebo trpěná dle jeho slov nechtěně, a homosexualitou, která je jen „luxusním doplňkem“ navíc.¹²² „*Stále více se totiž setkáváme s lidmi s heterosexuálními i s homosexuálními vztahy, bažícími po módních výstřelcích, luxusu, požitku navíc.*“¹²³

Ange se ve své knize *Homosexuální?* věnuje poměrně dlouhému výčtu specifických příčin homosexuality tak, jak je při své praxi vnímá a považuje za důležité. Zdůrazňuje, že na vzniku homosexuality a rozvíjení této orientace se mohlo podílet různé množství příčin někdy i protichůdných.¹²⁴ Vedle společenských faktorů Ange zmiňuje,

---

¹¹⁶ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str.31

¹¹⁷ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str.31

¹¹⁸ Yarhouse, *Sexual Identity and Faith*, str.31

¹¹⁹ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 78

¹²⁰ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 78

¹²¹ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 78

¹²² Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 78

¹²³ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 83

¹²⁴ Ange, *Homosexuální...*, str. 15

egoistický, do sebe uzavřený svět a také svět, který odmítá odlišnost a bojí se jí. V odmítání sexuálních rozdílů zaznívá podle Angeho odmítání Boha, který je zcela odlišný. Člověk tak odvrhuje podle něj nakonec i toho, kdo je jiného pohlaví.¹²⁵ Podle Angeho může být jedna z příčin homosexuálního chování i strach z vlastního neúspěchu vůči druhému pohlaví, strach z přizpůsobení se druhému odlišnému partnerovi.¹²⁶

Jako tragicky častou příčinu uvádí Ange sexuální zneužití v dětství. Dále Ange vidí příčinu v neuspokojených rodinných vztazích.¹²⁷ „*Mladíku, možná jsi nikdy nepoznal svého otce nebo jsi ho poznal jen jako otce vzdáleného, slabého, pomíjejícího nebo přímo chybějícího.*“¹²⁸

Z vnějších příčin, které na člověka ze strany společnosti působí, to Ange charakterizuje následovně: „*Žijeme ve světě, kde byl setřen rozdíl mezi mužem a ženou, kde je všechno bez rozmyslu srovnáno do jedné úrovně a všude vládne anonymita a odosobnění.*“¹²⁹¹³⁰ Ange na závěr podotýká, že kořeny homosexuality mohou být v dané situaci, jindy v prostředí, z něž daná osoba pochází a v dalších faktorech.¹³¹

V závěru výčtu příčin však Ange udává, že je možné, že žádná z předešlých jeho výše zmíněných příčin nemusí přinést jedinci uspokojivou odpověď, proč je homosexuální.¹³² „*Tyto a spousta dalších faktorů mohli hrát roli, často to bylo více faktorů najednou. Nebo žádný z nich! Proto se neznepokojuj, nenašels-li zde vysvětlení.*“¹³³ Pohlavnost je podle Angeho složitou stránkou osobnosti. Svůj vliv zde podle něj mají složky naší osobnosti a psychiky s prvky rodinného a společenského prostředí.¹³⁴ Ange v závěru zdůrazňuje, že ani tak nejde o přesná vysvětlení příčin homosexuality,

---

¹²⁵ Ange, *Homosexuální...*, str. 18-20

¹²⁶ Ange, *Homosexuální...*, str. 18-20

¹²⁷ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 81

¹²⁸ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 81

¹²⁹ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 81

¹³⁰ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 80

¹³¹ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 83

¹³² Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 83

¹³³ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 83

¹³⁴ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 83

nýbrž o postoj osoby k tomu: „*Důležitá je skutečnost, jak si na tom dnes a jak nejlépe zvládneš situaci, kterou sis nezvolil.*“¹³⁵

1.6. Zdravotní rizika života osob s homosexuálními sklony na jejich zdraví

V rámci psychologie je homosexuální orientace považována za variantu normy. V roce 1992 vyřazena z MKN-10 (Mezinárodní klasifikace nemocí) a přestala být duševní poruchou.¹³⁶

Drápal má za to, že statisticky je u homosexuálních osob doložen zvýšený výskyt psychických problémů: poruch nálad, sebevraždy, depresí, úzkostných poruch, braní drog, přičemž odkazuje na studii MUDr. Ruckiho.¹³⁷ Podle Drápala jsou tyto problémy vysvětlovány tím, že je vyvolává nevraživost heterosexuálů a nepřátelské klima ve společnosti. Drápal a vůči tomu podotýká, že k podobným výsledkům se dochází i ze studií pocházejících ze zemí, kde se homosexuální ideologie prosadila již před mnoha lety, jako například v Nizozemí.¹³⁸

Podle Hirsch se nedá přeslechnout, že LGBT komunita „křičí“, a to dost nahlas. Z chování LGBT lidí podle Hirsch často slyšíme vztek, vzdor, neúctu a rouhání proti Bohu, a církvi. A křičí především proto, že komunitě LGBT ze strany církve a jejích zástupců dostatečně nasloucháno. Mezi příslušníky LGBT a církvi leží hluboká tuň bolesti a zavržení.¹³⁹ „*Odtud pramení jejich hlasitý křik. Zraňují, protože jsou sami zranění.*“¹⁴⁰ Komunitu LGBT se podle Hirsch máme nejprve snažit pochopit, a až potom být pochopeni.¹⁴¹

Ange říká, že uvědomění si homosexuality u osoby, může u ní vyvolat řadu otázek ohledně vlastního bytí ve světě, v církvi a společnosti. Dotyčná osoba postrádá v takové situaci klid a je

---

¹³⁵ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 83

¹³⁶ Baštecká, *Psychologická encyklopedie*, str. 121

¹³⁷ Drápal, *Vztahy, sex, rodina*, str. 188-189

¹³⁸ Drápal, *Vztahy, sex, rodina*, str. 188-189

¹³⁹ Hirsch, *Svatý sex, sex*, str. 191

¹⁴⁰ Hirsch, *Svatý sex, sex*, str. 192

¹⁴¹ Hirsch, *Svatý sex, sex*, str. 192

zmatená. Takový stav může vyvolat až krizi vlastní identity.¹⁴² Podle Angeho je důležité si přiznat, že tyto problémy, které dotyčná osoba cítí a prožívá, na ní dopadají jako nespravedlivé dědictví, a jsou to vlastně problémy společnosti, jeho rodiny a okolí.¹⁴³ Mladistvý s homosexualitou podle Angeho žije v sebeklamu, který je provázen pocitem frustrace, zmatku, zranění a nejistoty.¹⁴⁴

Opatrný uvádí, že se s ohledem na předsudky vůči homosexuálním lidem můžete objevit u homosexuálních osob i jejich rodinných příslušníků strach o fyzické bezpečí a celkové blaho jedince.¹⁴⁵ „Konkrétně se můžete obávat, aby ostatní členové Vaší komunity Vaše dítě nebo Vaši rodinu nevytloučili, nebo s nimi nejednali pohrdavě. Je-li Vaše dítě rozrušené, můžete mít obavy, aby se nepokusilo o sebevraždu.“¹⁴⁶

Drápal zmiňuje, že osoby s homosexualitou jsou ohroženy řadou infekčních onemocnění, která je postihují v mnohem větší míře než heterosexuály.¹⁴⁷ Drápal zde opět cituje MUDr. Ruckiho, který ve své studii píše: „Žádná z těchto nemocí není specifická pro homosexuály, nicméně homosexuální životní styl a vyšší promiskuita znamená pro homosexuály vyšší ohrožení.“¹⁴⁸

Ange věnuje jednu kapitolu ve své knize „Homosexuální?“ osobám, které onemocněly AIDS. Tyto osoby podle Angeho tak, jak se sám s nimi setkává v praxi, prožívají velké utrpení a osobní drama. Ange nabádá, aby se dotyční ve svém trápení orientovali na víru v Boha, a zdravotně neohrožovali touto chorobou druhé.¹⁴⁹ „Jeden z vás mi napsal: „Když člověk nemá v této situaci víru, stává se často zřídou, která se mstí sexuálními akty, které se mohou opět stát vražednými.“¹⁵⁰ A dále Ange k chování těch, kteří onemocněli AIDS a ohrožují ostatní,

---

¹⁴² Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 84-85

¹⁴³ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 85

¹⁴⁴ Ange, *Tvé tělo je stvořené pro lásku*, str. 85

¹⁴⁵ Opatrný (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

¹⁴⁶ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

¹⁴⁷ Drápal, *Vztahy, sex, rodina*, str. 188

¹⁴⁸ Drápal, *Vztahy, sex, rodina*, str. 188

¹⁴⁹ Ange, *Homosexuální...*, str. 53

¹⁵⁰ Ange, *homosexuální...*, str. 53

dodává: *Mnozí mi přiznali, že jde o určitý druh msty. Jestli je to tvůj případ, zapřísahám tě... Nikdy už neřikej: „Když chcípnu, ať chcípnou i další!“ nebo „dostal jsem se tak daleko, že už je mi všechno jedno, stejně už jsem ztracenej!“ Nikdy za žádnou cenu, nepředávej smrt, ani to neriskuj, je to příliš hrůzné.*¹⁵¹

Opatrný se věnuje tématu nemoci v životě člověka z pastoračního pohledu, přičemž nemoc v životě člověka specifikuje spíše z obecného hlediska. V těchto obecných specifikacích nemoci v životě člověka klade Opatrný apel na to, že nemoc má svůj kořen v hříchu lidstva jako takového, ne pouze, a ne vždy v hříchu nemocného jedince.¹⁵² Opatrný uvádí, že se u blízkých osob a rodinných příslušníků osob s homosexualitou objevuje strach, aby se dotyční nenakazili AIDS. Opatrný pojednává o tom, že je potřebné a důležité, aby církve byla ochotna sloužit lidem s AIDS.¹⁵³ Ohledně hodnocení příčin AIDS v životě jedince je podle Opatrného se potřeba vyvarovat určitých soudů takto postižených osob.¹⁵⁴

1.7. Právní rámec, vymezení homosexuality v lidsko-právní diskusi

Drápal udává, že pro vztah k homosexualitě byl klíčový rok 1973, protože toho roku odstranila americká psychiatrická asociace homosexualitu ze seznamu mentálních chorob. A v roce 1992 odstranila homosexualitu Světová zdravotnická organizace ze seznamu mentálních chorob. Drápal tak uvádí, že homosexualita tedy není sama od sebe považována za zdravotní poruchu. Drápal při tom odkazuje

---

¹⁵¹ Ange, *Homosexuální...*, str. 53

¹⁵² Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/Knihovna/02-Pohled-na-nemoc-z-hlediska-viry.html>

¹⁵³ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

¹⁵⁴ Opatrný, (online). <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

na Johna Scotta, který to komentuje tak, že šlo o rozhodnutí politické, nepředcházelo mu podle něj žádný medicínský či psychologický objev, který by zadal podnět k tomuto kroku.¹⁵⁵ Drápal upozorňuje, že v téže roce bylo poprvé použito slovo homofilie, jakožto nenávisť či odpor ke všemu, co je homosexuální. Drápal také dodává, že v současnosti je „pro-homosexuální“ legislativa ve většině rozvinutých západních zemích na vzestupu.¹⁵⁶

Drápal se domnívá se, že snaha uzákonit registrované partnerství či manželství dvou osob stejného pohlaví, má důvody nikoliv praktické, ale převážně ideologické. Na tuto otázku se lze podle Drápala se můžeme dívat z hlediska duchovního i sekulárního.¹⁵⁷ „Pokud je manželství pojato jako svazek, z něž se může narodit dítě, za nějž jsou otec a matka odpovědní, pak rozumíme, proč odpůrci „homosexuálních manželství“ považují tato manželství za útok na rodinu.“¹⁵⁸ Sociolog Fafeita naopak oponuje výroku Drápala o útoku homosexuálů na rodinu, a nepovažuje sexuální menšiny za ohrožení současné rodiny.¹⁵⁹ Podle Drápala pro-homosexuální ideologii nejde o toleranci. V české republice se naštěstí podle něj s přímou násilnickou agresivitou homosexuální lobby zatím nesetkáváme. Agresivní homosexuálové podle Drápala reagují mnohdy velmi podrážděně již na pouhé tvrzení, že změna orientace je možná.¹⁶⁰ „*A to nikoli pro nějaké politické výroky, nýbrž jen pro duchovní nabídku! Mluvit o možné obnově v oblasti homosexuality je už patrně chápáno jako ohrožení.*“

Yarhouse považuje předložení aktuálního pohledu na sexuální identitu ze strany Organizace pro duševní zdraví za místo, ve kterém lze s klientem začít rozhovor. Důležitý je přitom podle něj krátký popis toho, jak byla homosexualita dříve považována organizacemi zabývajícími se duševním zdravím za patologii, a jak byla odstraněna jako patologie z oficiálních stanov Americké psychiatrické asociace.¹⁶¹

---

¹⁵⁵ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str.172

¹⁵⁶ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str.173

¹⁵⁷ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 197-199

¹⁵⁸ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 197

¹⁵⁹ Fafeita, Sexualita a sexuální identita, str. 141

¹⁶⁰ Drápal, Vztahy, sex, rodina, str. 189

¹⁶¹ Yarhouse, Sexual Identity and Faith, str. 47-48

V České republice roce 2009 byl přijat tzv. Antidiskriminační zákon, který zaručuje právo na rovné zacházení ve vymezených oblastech, zejména zaměstnání, zdravotnictví, sociální zabezpečení, vzdělání ad. V naší zemi mohou homosexuálové vstoupit do registrovaného partnerství od roku 2006. Ačkoliv se Česká republika ráda chlubí vysokou mírou tolerance a otevřeností vůči LGBT (lesbickým, gay, bisexuálním a transgender lidem), jak sděluje Lui je ale evidentní, že je rovné postavení těmito lidem v rámci společnosti stále upíráno.¹⁶² V současné době je sváděná diskuse o uzákonění termínu „manželství“ pro homosexuální páry. Lui odkazuje k této problematice na portál „jsmefér“, který uvádí následující: „Gay a lesbické páry ponechává v podřadné kategorii, protože jim zakazuje vstupovat do manželství. Odkazuje je do speciální ohrádky, ať už ji nazveme „registrované partnerství“ nebo „partnerství“. Rozdělení na „my“ a „oni“, na plnohodnotné manželství a druhořadé partnerství, by se tak ještě prohloubilo. Lásky je jen jedna, manželství by také mělo být jen jedno.“¹⁶³

Podle Hirsch jsou si mladiství nuceni v otázce lidských práv osob s homosexualitou a odpovídající legislativy a zákonů vybrat mezi „naštvanou“ církví svých rodičů (starší generace) a mezi svými vrstevníky, přičemž řada těchto vrstevníků má osobní zkušenosti s osobami s LGBT+.¹⁶⁴ Podle Hirsch problém nastává, když se odchylka od normy jako je homosexualita začne brát jako něco morálně zvráceného, co dělá z osob podřadného člověka. Tímto Hirsch zdůrazňuje silný tlak ve společnosti směrem k normalizaci homosexuality. Podle Hirsch bychom jako křesťané měli podporovat posun ve společnosti směrem k normalizaci homosexuality.¹⁶⁵

Hirsch pokládá za důležité snažit se porozumět specifické úzkosti nebo kolektivní bolesti, kterou může trpět určitá skupina lidí, jak je

---

¹⁶² Lui, <https://www.lui.cz/lide-zivot/16725-vera-jourova-predstavila-historicky-prvni-celoevropskou-strategii-pro-rovna-prava-lgbt-lidi-polsko-ci-madarsko-nepotesi>

¹⁶³ https://www.jsmefer.cz/duvody_a_odpovedi

¹⁶⁴ Hirsch, Svatý sex, str. 149

¹⁶⁵ Hirsch, Svatý sex, str. 173

tomu v případě LGBT komunity.¹⁶⁶ „Čistě statisticky je normou heterosexuality.“ *To ale nemusí být samo o sobě problém. Problém nastává, když se odchylka od normy začne brát jako něco morálně zvráceného, co z vás dělá podřadného člověka. Přesně to se děje gayům a lesbám.*¹⁶⁷ Podle Hirsch bychom se měli snažit téma lidí s homosexualitou v církvi otevřít, a lidem, a snažit se lidem z LGBT komunity lépe naslouchat.¹⁶⁸

1.8. Závěr

Všichni vybraní autoři definují homosexualitu obecně jako psychickou a fyzickou přitažlivost ke stejnému pohlaví. Dává se vyzorovat, že všichni vybraní autoři rovněž homosexualitu vnímají jako realitu, který daná osoba prožívá. Drápal nepovažuje homosexualitu za přirozený jev, nýbrž za projev sexuálního zmatení. Drápal i Ange kladou důraz na to, že homosexualita je vlastně určitou formou nepřijetí sebe sama, svého sexuální určení, a nepřijetí své identity v Bohu. Hirsch zdůrazňuje, že každá lidská sexualita je jiná, stejně tak jako je jiná každá lidská osoba a její příběh.

Při definování homosexuality se všichni autoři zmiňují o tzv. Kynsleho škále, jelikož si uvědomují, že osoba může prožívat přitažlivost ke stejnému pohlaví v různé míře. Hirsch odkazuje při definování homosexuality přímo ke Kynsleho škále, kterou považuje za důležitou. Hirsch jako jediná zmiňuje i Bakerovu studii, z níž blíže specifikuje dva druhy homosexuality obligatorní a preferenční homosexualitu. Hirsch podotýká, že každá sexualita je unikátní stejně jako příběh jejího nositele. Yarhaus důkladně rozlišuje mezi homosexuální přitažlivostí, orientací a identitou, které klade důraz na to, jak svůj stav zakouší a definuje sama sebe osoba. Hirsch se jako

---

¹⁶⁶ Hirsch, Svatý sex, str. 173

¹⁶⁷ Hirsch, Svatý sex, str. 173

¹⁶⁸ Hirsch, Svatý sex, str. 173

jediná podrobněji věnuje specifickým ženské homosexuality, která je podle ní nesouměřitelná s mužskou homosexualitou.

Všichni vybraní autoři se shodují na tom, že za homosexualitu v pravém slova smyslu nepovažují za chování, které vzniká v nouzi ve stavu absence druhého pohlaví (jako například ve vězení). Opatrný nepovažuje za homosexualitu v pravém slova smyslu jako chování, které je vedeno z touhy po neobvyklých sexuálních zážitcích, případně ze zjištěných důvodů (jako je homosexuální prostituce). Ange důrazně odděluje od pastorace osob s homosexuálními sklony osoby, které homosexuální chování používají jako doplněk jako „luxus“ navíc ke svému dosavadnímu heterosexuálnímu životu.

Co se týká procentuálního zastoupení počtu osob s homosexualitou ve společnosti Yarhouse dodává, že často otázky průzkumu samy o sobě nerozlišují mezi přitažlivostí, orientací a identitou. Stejně tak Hirsch upozorňuje, že to, že různé průzkumu docházejí k různým závěrům. Také Drápal podotýká, že na výsledek výzkumů o homosexualitě má dopad, jakým způsobem jsou otázky položeny. Drápal k tomu podotýká, že lze dojít k jakémukoliv výsledku, nejčastěji od 4 do 10 procent.

Všichni vybraní autoři se shodují na tom, že neznáme přesnou příčinu homosexuality, a taktéž se přiklánějí k názoru, že za homosexualitou stojí více faktorů současně. Drápal a Ange kladou stejně apel na to, že za homosexualitu může nepřijetí Boha jakožto toho jiného a své vlastní Bohem dané identity, což se odráží k nepřijetí opačného pohlaví. Drápal stejně jako Ange považuje za příčinu vzniku homosexuality deficit v rodičovském vztahu vůči dítěti. Drápal stejně jako Ange hovoření o sexuálním zneužití v dětství jako možné příčině homosexuality. Oproti tomu Yarhouse na základě své praxe považuje tyto teorie o rodičovských deficitech při výchově dítěte a jejich vlivu na vznik homosexuality za překonané. Hirsch, která říká, že za homosexualitou stojí řada spíše neuvědomělých příčin, se přiklání k důležitosti vlivu rodiče na genderovou identitu dítěte. Ange také specifikuje nejširší spektrum možných příčin vzniku homosexuality

od příčin pramenících z vlastní psychiky až po příčiny vycházející z vnějšího světa.

Drápal podotýká, že u homosexuálů dochází k řadě psychických neuróz a onemocnění, která však nepramení z jejich domnělého nepřijímání společností. Yarhaus při řešení duševního zdraví svých klientů vychází především z jejich vlastních potřeb, přičemž také podotýká, že pokud by nabídka jeho péče neodpovídala potřebám klienta, je kompetentní odkázat jej k jiným odborníkům.

Yarhouse se o přímém vlivu homosexuality jako takové na zdraví člověka nezmiňuje. Naopak Hirsch zdůrazňuje, že ostrým za tónem osob s homosexualitou a jejich výstřednímu chování vůči společnosti, se často skrývají zranění a frustrace, kterým musela tato komunita ve společnosti, i v církvi čelit. Ange se často v souvislosti s homosexualitou zmiňuje o pocitech zoufalství těchto osob, krize vlastní identity a strachu. Opatrný nabádá k přijetí rodiči dítěte s homosexuálními sklony, neboť jeho odmítnutím ze strany rodiny by mohlo u něj dojít k mnoha dalším závažným psychologickým i sociálním problémům.

Drápal se věnuje postavení homosexuálních osob z právního z hlediska, a to jak z historického vývoje jejich práv, tak i z hlediska ožehavých otázek dnešní diskuse ohledně práv homosexuálů ve společnosti, jako je například jejich manželství a výchova dětí homosexuálními páry. Drápal se přitom velmi často tvrdě vymezuje vůči požadavkům homosexuálního lobby v těchto otázkách. Ange se k právům homosexuálů vyjadřuje tak, že je třeba homosexuála bezvýhradně milovat, avšak jeho homosexuální stav nijak neprotěžovat. Ange si pochvaluje, že osoby v církvi mohou již o své orientaci otevřeně mluvit. K ostatním tématům ohledně uplatnění práv osob s homosexualitou ve společnosti se však Ange blíže nevyjadřuje. Yarhaus uvádí, že se ztotožňuje se stanoviskem Americké psychiatrické asociace, a tudíž homosexualitu nepovažuje za nemoc. Yarhaus se vůči právnímu postavení homosexuálů ve společnosti dále nevyhrazuje.

Hirsch jako jediná z vybraných autorů zdůrazňuje nutnost stavění se proti diskriminaci osob s homosexualitou ve společnosti. Věřící by si

podle ní měli uvědomit, že komunita LGBT+ vždy stála v poněkud nevýhodném menšinovém postavení ve společnosti, a měli by proto podporovat práva této menšiny. U Drápala vidíme opačný apel, a to v tendenci zastávat práva tzv. tradiční rodiny, a vymezovat se vůči požadavkům LGBT+ komunity ve společnosti. Práva komunity LGBT+ staví do ostrého napětí proti rodinám s dětmi ve společnosti.

Hirsch udává, že rodina může mít více podob, než jen její překonaný tradiční obraz. Hirsch zůstává na více místech své práce k osobám s homosexualitou a jejich právům ve společnosti otevřená, a to například když pochvalně zmiňuje soužití různých osob v jedné domácnosti. Hirsch na rozdíl od Drápala, který spíše vyzvedává špatný vliv homosexuálních osob na výchovu dětí, chválí konkrétní homosexuální pár za vzornou péči o dítě. Na určitých místech by se mohlo zdát, že Hirsch spíše upřednostňuje model otevřené rodiny, jenž si nezakládá na jejím tradičním pojetí. Hirsch uvádí poměrně vysokou míru otevřenosti vůči participaci homosexuálních osob na církevních společenstvích. Oproti tomu Drápal sice osoby s homosexualitou do církevního společenství zprvu přijímá, avšak se vymezuje vůči jejich pohledům a ideologii.

2. kapitola

Teologická východiska vybraných autorů v pohledu na lidskou sexualitu (homosexualitu).

Úkolem druhé kapitoly je zjistit, jak se u jednotlivých autorů liší jejich vnímání sexuality, a to jak v obecné rovině, tak s ohledem k osobám s homosexuálními sklony. Vycházím zde z předpokladu, že sexualitu nelze od lidské osoby oddělit. Dále zde budu specifikovat pohledy autorů na homosexualitu v životě osob. Vycházím zde z předpokladu, že teologie představuje nauku o „Božích stopách v životě člověka“. Vybrané autory bychom mohli označit jako věřící a náležející k různým církevním denominacím. Nepochybně si také chovají respekt k Bibli. Když mluvím o teologických pohledech těchto vybraných autorů na homosexualitu, jistě takový jejich pohled vychází i z jejich osobních zkušeností, tak jak oni sami si interpretují víru ve svých životech.

Považuji za nepochybně důležité pro člověka, který se věnuje pastorační práci lidem s homosexualitou, aby se dobře orientoval v základních vztahových attributech, jako je láska, sexualita, zamilovanost, hříšnost v sexualitě atd. Pochopení širšího rámce sexuality a vztahů jistě tak přispívá ke lepšímu řešení konkrétních problémů a situací v životech lidí. Vycházím přitom z předpokladu, že lidská sexualita/homosexualita je vázaná na člověka jako osobu se všemi jeho vazbami a vztahy.

V druhé kapitole se nejprve pokusím specifikovat pohled vybraných autorů Debry Hirsch, Marka A. Yarhouse, Aleše Opatrného, Dana Drápala a Daniele Angeho na lidskou sexualitu jako takovou. Dále se budu zabývat tím, za jakých podmínek se vybraní autoři pohlíží na lidskou sexualitu kladně nebo záporně. V navazující podkapitole

se budu věnovat jejich hodnocení církve v pohledu na sexualitu. Další podkapitolu zaměřím na vnímání hříšného jednání vycházejícího z lidské sexuality, tak jak jednotliví autoři vnímají sexuální hřích.

Věnovat se budu taktéž pohledu na homosexuálně orientovanou sexualitu. Zejména se přitom zaměřím na teologické názory autorů na tuto problematiku. Pokusím se charakterizovat specifika teologických názoru jednotlivých autorů. Na závěr se budu u těchto autorů snažit najít společné vztyčné body, souhlasy, vzájemné doplňování se, ale také rozdíly a rozpory mezi jednotlivými autory na základě předchozích poznatků.

2.1. Člověk jako sexuální stvoření

Hirsch vnímá sexualitu tak, že chápána jako síla, která zahrnuje a ovlivňuje všechno, co člověk dělá v kterémkoliv svém okamžiku života. „*Abychom sexualitu pochopili v její celistvosti, musíme ji podle Hirsch vnímat v celém kontextu lidství a vztahů, v tom, jak vnímáme druhé lidi, jak prožíváme svůj gender, jak ostatní vnímají nás, jak být laskavý k vlastnímu tělu, mohla bych pokračovat.*“¹⁶⁹ Hirsch varuje, že není možné oddělit sebe, svoje já, svojí duši, od toho, co dělám se svým tělem.¹⁷⁰ Hirsch zde přebírá slova autora S. Grenze, když říká: „...*naše lidská podstata není primárně a esenciálně duševní, a až sekundárně a jaksi mimochodem tělesná.*“¹⁷¹

Hirsch podotýká, že v sexualitě je pořád co nového se učit, a sexualita nás nepřestane překvapovat. Nikdy to podle ní nebude jinak, protože zde mluvíme o životě, lásce a vztazích.¹⁷² Hirsch dále říká, že v lásce zakoušíme pocity, ve kterých se neumíme plně zorientovat.¹⁷³ „*Potřebujeme proto dost času, abychom dokázali porozumět sami sobě,*

---

¹⁶⁹ Hirsch, Svatý sex, str. 82

¹⁷⁰ Hirsch, Svatý sex, str. 84

¹⁷¹ Hirsch, Svatý sex, str. 84

¹⁷² Hirsch, Svatý sex, str. 81

¹⁷³ Hirsch, Svatý sex, str. 81

svým touhám, potřebám a taky konkrétním lidem, kteří nás přitahují.“¹⁷⁴

Ange prezentuje svůj pohled na sexualitu jedince tak, že lidské tělo je výmyslem Božím, a Bůh na něj vlastní autorská práva. Ange nabádá k radostnému prožívání svého těla jako daru od Boha.¹⁷⁵ Ange přitom také vyzdvihuje reprodukční schopnosti těla: *„...je zde úžasná a nádherná, byť těžko představitelná a neuvěřitelná skutečnost: můžeš skrze toto tělo nechat vzniknout někomu, kdo zatím neexistoval a kdo bude existovat navždy, opravdu navždy... A navíc to můžeš udělat v aktu, ve kterém se tvé srdce vyjadřuje a dává, ve kterém se tvoje tělo stává křižovatkou lásky a života: jaká nádhera!“¹⁷⁶*

Sexualita je podle Angeho také podstatnou součástí lidské existence, a také způsobu, jak se projevovat a komunikovat s ostatními.¹⁷⁷ Ange udává, že sexuální vztah není možno nikdy omezit na pouhý neutrální akt.¹⁷⁸ *„Nemůže být odtržen od duše. Prožívá jej celá lidská bytost. Protože tělo, to jsi ty, a žádná tělesná výměna není možná bez účasti tvé duše. Je při ní zasažena i duše tvého partnera.“¹⁷⁹*

K tématu lidské sexuality Drápal poznamenává, že Bůh nás stvořil takové, abys se z nás rodil nový život.¹⁸⁰ Drápal uvádí, ohledně stvoření muže a ženy *„Člověk je muž nebo žena – nic mezi tím, alespoň v Božím záměru ne. To, že je člověk muž a žena, není něco, co by přišlo až někdy později, je to v samém základu stvoření. A nějak to souvisí s Božím obrazem.“¹⁸¹* Drápal také hovoří o vztahu člověka k Bohu, ve kterém hraje roli i jeho pohlaví: *„Člověk, který žije v míru s Bohem, ví, že má určitý Bohem daný potenciál, který může rozvinout. Přitakává tomu, jak ho Bůh stvořil, a snaží se být co nejvíce sám sebou, protože ví,*

---

¹⁷⁴Hirsch, Svatý sex, str. 81

¹⁷⁵Ange Daniel, Homosexuální..., str. 15

¹⁷⁶Ange Daniel, Homosexuální..., str. 15

¹⁷⁷Ange Daniel, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 50

¹⁷⁸Ange Daniel, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 51

¹⁷⁹Ange Daniel, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 51

¹⁸⁰Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 161

¹⁸¹Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 161

že tím naplňuje Boží záměr se svým životem.“¹⁸² Podle Drápala Bůh chce, aby vše bylo plně samo sebou, muž mužem a žena ženou. Drápal uvádí, že postupem času však se tato vyhraněnost stírá.¹⁸³

Podle Opatrného je podstatou sexuální výchovy je zapojení, integrování sexuálních sil do celé osobnosti.¹⁸⁴ Díky integraci sexuality je pohlavnost zapojena do služby lásce a životu v každém stavu: stejně tak v životě manželském jako v životě bez partnera.¹⁸⁵ Proto je podle něj prvním základním úkolem dospívajícího člověka je ovládnout vlastní sexuální sféru a spojit ji s postupně přibývajícimi zkušenostmi s různými druhy lásky a odpovědnosti.¹⁸⁶ Vrátit člověku zdraví v sexuální oblasti znamená dovolit mu znovu objevit sexualitu jako prostředek k předávání lásky a života.¹⁸⁷

Z Yarhousovo vnímání sexuality je patrné, že sexualita je neoddělitelnou součástí osobnosti každého člověka. Yarhouse uvádí, že studoval vývoj sexuální identity a zkušenosti křesťanů, kteří v průběhu času procházeli konflikty své sexuální a náboženské identity. Ze zkušenosti Yarhouse vyplývá, že tito lidé se snažili změnit svou sexuální orientaci zapojením do křesťanských služeb. Yarhouse dále uvádí, že sexualita těchto lidí se však nezměnila.¹⁸⁸ „Tato raná práce mě inspirovala k prozkoumání konfliktu, který křesťané často pocítují, když nezažijí změnu sexuální orientace, ale zůstávají přesvědčeni o tradiční křesťanské sexuální etice.“¹⁸⁹ Yarhouse dále podotýká, že konečným cílem jím prezentované metody SIT je pomoci klientům zažít osobní shodu. To zahrnuje žití a utváření identity způsobem, který odpovídá klientově víře a hodnotám.¹⁹⁰

---

¹⁸² Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 161

¹⁸³ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 161

¹⁸⁴ Opatrný (online), Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

¹⁸⁵ Opatrný, (online) Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html> <https://www.pastorace.cz/texty/knihovna/1-sexualita-jako-misto-setkani-s-bohem> <https://www.pastorace.cz>

¹⁸⁶ Opatrný, (online) Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

¹⁸⁷ Opatrný, (online), Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

¹⁸⁸ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 10

¹⁸⁹ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 10

¹⁹⁰ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 10

Jedná se podle něj například o identifikaci a psaní příběhu klienta způsobem, který odráží u klienta schodu.

2.2. Láska v lidské sexualitě

Hirsch k tématu zamilovanosti podotýká: „*Zamilovanost převládá na začátku vztahu-v době postupného sblížení, kdy hraje zásadní roli vzájemná přitažlivost-ale nemělo by u ní zůstat, jinak vztah nemá budoucnost.*¹⁹¹ O dvojím potenciálu sexuality se Hirsch vyjadřuje následovně: *Zamilovanost může dovést k oltáři, ale jedině s vyšší obětavější láskou dojdeme až po ono: „dokud nás smrt nerozdělí.“*¹⁹²

Drápal k tématu zamilovanosti podotýká: „*Pokud jde o skutečnou zamilovanost, zdá se nám (a možná právem), že máme zájem o celého člověka – o jeho názory, o jeho tělo, o způsob jeho života, o jeho preference, o jeho minulost, o jeho sny.*“¹⁹³ Ohledně opravdové lásky se Drápal vyjadřuje následovně: „*Zamilovanost má k lásce hodně blízko, ale není to ovšem láska agapé. Stačí pár let společného života a zamilovanost je v mnoha případech ta tam.*“¹⁹⁴ K lásce a sexu Drápal dodává: „*Lásku si lidé mnohdy spojují se sexem. O mužích to platí ještě o něco více než o ženách, nicméně v zásadě se to týká obou pohlaví.*“¹⁹⁵ *Mezi pozorností sexu věnované ve společnosti a skutečnou láskou je podle Drápala nepřímá úměra.*¹⁹⁶ *Rozhodně tedy neplatí rovnice „čím více sexu, tím více lásky.“*¹⁹⁷

Opatrný tvrdí, že v lidském životě jsou oblasti, v nichž se nelze učit žít "metodou zkoušek a omylů", a rozhodně k nim podle něj patří lidská sexualita.¹⁹⁸ Určité, třeba i ojedinělé omyly v této oblasti se už nedají

---

¹⁹¹ Hirsch, Svatý sex, str. 91

¹⁹² Hirsch, Svatý sex, str. 92

¹⁹³ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 17

¹⁹⁴ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 17

¹⁹⁵ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 17

¹⁹⁶ Drápal, Vztahy, sex, a rodina, str.17

¹⁹⁷ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 17

¹⁹⁸ Opatrný, (online) Autorský rejstřík, sexualita. <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

napravit, ale zůstávají jako bolestivé trauma po celý život. Podle Opatrného se tyto omyly dají léčit, avšak i po léčení zůstává „jizva“.¹⁹⁹

2.3. Vztah církve k lidské sexualitě pohledem autorů

Hirsch popisuje Ježíšovu svatost, která podle ní byla přitažlivá, až svůdná. Oproti tomu podotýká, že svatost pěstovaná v církevních kruzích vyvolává v lidech přesně opačné pocity čistoty.²⁰⁰ Jako příklad přitažlivé svatosti uvádí Hirsche Ježíše, který neměl problém s tím, aby se veřejně stýkal s lidmi, o které „svatým“ mužům té doby nestály ani za pozdrav.²⁰¹ Hirsch podotýká, že církev má tendenci zdůrazňovat sexuální hříchy oproti všem ostatním, Ale všímá si dokonce především pouze specifického typu sexuálního hříchu, a to sice genitálního. Což je ale podle ní ze strany církve nekonzistentní.²⁰²

Drápal si je vědom, že v minulých dobách byli lidé o sexu málo informováni, a že zejména církev téma sexu nezdravě tabuizovala. To považuje za odchýlení se od Bible. I když Bible podle Drápala téma sexu netabuizuje, nicméně podle něj neponechává žádné místo pro „volnou lásku“ nebo sexuální promiskuitu.²⁰³

Opatrný tvrdí, že mladí lidé vyčítají církvi dvojí morálku. Neuroticky na ně působí ze strany církve fixace na sexualitu, její přečeňování na jedné straně a na druhé straně tabuizace. Poukazují také na odcizenost pohlavnosti církevní manželské morálky životu.²⁰⁴ Opatrný také říká, že dříve byli lidé o sexu málo informováni,

---

¹⁹⁹Opatrný (online), Autorský rejstřík, sexualita, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

²⁰⁰Hirsch, Svatý sex, str. 65

²⁰¹Hirsch, Svatý sex, str. 65

²⁰² Hirsch, Svatý sex, str. 87

²⁰³ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 206

²⁰⁴ Opatrný, (online), sexualita, Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

a že církev téma sexu nezdravě tabuizovala. Bible podle Opatrného téma lidské sexuality nikterak netabuizuje, což například explicitně charakterizuje v Bibli Píseň písní.²⁰⁵

Yarhouse specifikuje to, co považuje za hlavní scénář v tradičních náboženských komunitách. Scénář, který je často spojován s velmi negativními zprávami o sexualitě stejného pohlaví a LGBTQ + identitě nazývá Yarhoues hanebným skriptem.²⁰⁶ Zároveň Yarhouse upozorňuje, že tyto zkušenosti v konkrétní náboženské komunitě nemusí odrážet všechna náboženská společenství.²⁰⁷ Yarhous vnímá ze strany církve nebezpečí zaujetí jedinečného, monolitického pohledu na gay skript. Vycházející z vnímání LGBT+ komunity.²⁰⁸

2.4. Vnímání hříšného jednání v sexualitě

Hirsch uvádí, že nesmíme zapomínat, že i náš sexuální život je poznamenán hříšnou lidskou přirozeností.²⁰⁹ „*Naše hříšnost se promítá do všech oblastí naší sexuality - do našeho vnímání vlastního těla, genderu, identity a samozřejmě do našich vztahů, ať už ve smyslu sociálním nebo genitálním.*“²¹⁰ Hirsch dále uvádí, že sexualita každého člověka na světě je určitým způsobem narušená.²¹¹ „*K tomu musím jedním dechem dodat, že jsem se zrovna tak nikdy nesetkala s heterosexuálním člověkem, který by byl v tomto ohledu plně zdravý a se svojí sexualitou už v žádném směru nikdy nezápasil.*“²¹²

Hříchy mohou být podle Hirsch z teologického hlediska rovnocenné, ale mi je můžeme vnímat odlišně v závislosti na tom, jaká

---

²⁰⁵ Opatrný, (online), sexualita, Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

²⁰⁶ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 105-106

²⁰⁷ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 105-106

²⁰⁸ Yarhoues, Sexual identity and faith, str. 105-106

²⁰⁹ Hirsch Debra, Svatý sex, str. 87

²¹⁰ Hirsch Debra, Svatý sex, str. 87

²¹¹ Hirsch Debra, Svatý sex, str. 88

²¹² Hirsch Debra, Svatý sex, str. 132

mentalita naše vnímání formuje.²¹³ Když mluvíme o hříchu, jde o něco hlubšího než jenom o konkrétní projevy sexuality.²¹⁴ „*Křesťanská teologie ve svých světlejších okamžicích chápe hřích ne jako konkrétní přečin, ale stav odcizení nebo odloučení, které je příčinou zraňujícího chování.*“²¹⁵ Sexuální hřích je podle Hirsch důsledkem hlubokému odcizení svatému záměru sexuality.²¹⁶ „*Lapidárně řečeno, sexuální hřích neznamená, že jsme příliš sexuální, ale naopak, že nejsme sexuální dost – jak to zamýšlí Bůh.*“²¹⁷

Drápal odkazuje na biblickou knihu Píseň písní, která nebagatelizuje sex, nicméně neponechává žádné místo pro volnou lásku, nebo sexuální promiskuitu.²¹⁸ Ze sexu se můžeme podle Drápala radovat, za předpokladu, že má jasně nastavené hranice.²¹⁹ *Lidé dneška podle něj přestali své pohlavní touhy potlačovat.*“²²⁰ *Uvolněná sexuální morálka podle Drápala ale neznamená, že jsou lidé psychicky zdravější a vyrovnanější.*²²¹

Ohledně otázky provinilosti v sexualitě se musí podle Opatrného principiálně říct, že o vině lze hovořit tím více, čím více se pohlavní vztahy vzdalují od ideálu manželství.²²² Proto se intimní vztah snoubenců podle něj posuzuje méně kriticky než zcela nevázané, nezávazné, proměnlivé pohlavní vztahy.²²³

Ange říká, že stále více se mu svěřuje, jak trpí závislostí na pohlavním pudu. Nečistota není podle něj nejtěžší hřích, ale nejvíc narušuje rovnováhu člověka, tj. soulad mezi duší, srdcem a tělem.²²⁴ Podle Angeho je třeba si uvědomit, že hřešíme proti sobě samým.²²⁵

---

²¹³Hirsch Debra, Svatý sex, str. 88

²¹⁴Hirsch Debra, Svatý sex, str. 88

²¹⁵Hirsch Debra, Svatý sex, str. 88

²¹⁶Hirsch Debra, Svatý sex, str. 88

²¹⁷Hirsch Debra, Svatý sex, str. 88

²¹⁸Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 207

²¹⁹Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 207

²²⁰Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 208

²²¹Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 208

²²²Opatrný, (online)), sexualita, Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

²²³Opatrný (onlímne) sexualira, Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

²²⁴Ange Daniel, Homosexuální..., str. 30

²²⁵Ange Daniel, Homosexuální..., str. 30

Ange nazývá sexuální hřích také aktem soukolí a otroctví.²²⁶ „*Jako každý hřích, tak se i nečistota vydává za přítele. Jestliže jí sem tam pozveš, stane se občasným návštěvníkem a brzy se u tebe usadí natrvalo*“.²²⁷ *Sexuální nečistota tak, jak se na ní Ange dívá, ohrožuje svobodu osoby a rychle se obrátí v její útisk.*²²⁸

Ange se také věnuje rozdílu mezi homosexuální tendencí a homosexuálními činy. Ange uvádí, že tendence sama o sobě není z řádu hřichu, její uplatnění do něho naopak patří.²²⁹ „*Jestli nemůžeš za svou orientaci, neneš o nic menší odpovědnost za své činy. Kdybys popřel jakoukoliv osobní účast na utváření svého osudu, udělal bys ze sebe automat.*“²³⁰ Podle Angeho definuje člověka právě to, že mu vždy zůstává určitá oblast svobody.²³¹

2.5. Teologický pohled autorů na homosexualitu

Podle Yarhouse nemáme odpověď na to, co způsobuje homosexualitu.²³² „*Sloužit člověku doopravdy znamená uznat jeho identitu*“.²³³ „*Jde o to vytvořit prostor pro vztahy, kde můžeme říct, já tě respektuji jako člověka.*“²³⁴ K příčinám homosexuality dává Yarhaus za příklad spadlou věž zaznamenanou v Bibli.²³⁵ „*Neznáme příčinu, proč se tak ten člověk narodil. Ale narodil se tak proto, aby se něm zjevila Boží milost.*“²³⁶ Každý handicap podle Yarhouse v sobě nese zvláštní povolání a smysl identity.²³⁷

---

²²⁶Ange Daniel, *Homosexuální...*, str. 30

²²⁷Ange Daniel *Homosexuální...*, str. 56

²²⁸Ange Daniel *Homosexuální...*, str.56

²²⁹Ange I, *Homosexuální...*, str. 56

²³⁰Ange *Homosexuální...*, str. 56

²³¹Ange Dan *Homosexuální...*, str. 56

²³²Yarhouse, <https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

Yarhouse, ²³³<https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

Yarhouse, ²³⁴<https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

²³⁵Yarhousa, <https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

²³⁶ Yarhous, <https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

²³⁷Yarhousa, <https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

Na základě výzkumu, který dělal Yarhous na téma sexuální identity, lze používat tyto 3 perspektivy., kterými je možno se na homosexuální osoby dívat.²³⁸ 1.) Perspektivu integrity: „*Dívá se na sexuální chování jako na hřích. Narušuje Boží obraz, který Bůh dal člověku a jedná se o narušení původního božího záměru o člověku.*“²³⁹ 2.) Perspektivu handicapu: „*Jde o variantu, která se vyskytuje v přírodě. Neodsuzovat, nehodnotit hříšné chování těchto lidí v minulosti, ale doprovázet je nyní v přítomnosti.*“²⁴⁰ 3.) „Perspektivu diverzity, která plně přijímá svou orientaci: „*...Jak jsem se narodil, tak jak smýšlím a cítím, já nejsem chyba.*“²⁴¹

Yarhouse se zabývá dominantními příběhy, tj. příběhy, které byly napsány o skupině lidí.²⁴² Udává, že mnoho klientů, kteří pocházejí z prostředí náboženské víry, bylo vychováno s dominantním vyprávěním, ve kterém jsou lidé orientovaní na stejné pohlaví „ohavností“. Tento příběh je podle něj často neudržitelný pro osobu, která zažívá přitažlivost stejného pohlaví, protože vede k velké hanbě a vylučuje je z budoucnosti, kde se mohou rozvíjet“²⁴³ Oproti tomu Yarhouse podotýká, že příběh, který osoby s homosexualitou dostávají od tradiční komunity LGBTQ +, je další dominantní vyprávění, a může být zároveň v rozporu s jejich osobními názory a hodnotami.²⁴⁴

Yarhouse vysvětluje, že dominantní kultura nebo vlivná subkultura, jako je zvláště náboženská komunita, může ovlivnit klienty, aby se viděli zvláštním způsobem.²⁴⁵ „*Konkrétní příběh, který převládá nebo dominuje v dávání smyslu události našich životů, do značné míry určuje povahu naší prožívané zkušenosti a naše vzorce jednání. Když převládá příběh nasycený problémem, jsme opakovaně pozváni ke zklamání*

Yarhousa, ²³⁸<https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

²³⁹ Yarhouse, (online) <https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

²⁴⁰ Yarhouse, (online) <https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

²⁴¹ Yarhouse, (online), <https://proboha.cz/magazin/zivot/ea-cz/2020/03/mark-yarhouse-cirkev-uprostred-genderoveho-chaosu/>

²⁴² Yarhouse, Sexual identity and, str. 100-101

²⁴³ Yarhouse, Sexual identity and, str. 100-101

²⁴⁴ Yarhouse, Sexual identity and, str. 100-101

²⁴⁵ Yarhouse, Sexual identity and, str. 100-101

a bídě.²⁴⁶ Yarhouse k tomu také uvádí, že nakonec jsme to ale i my lidé, kteří našemu prožívání dáváme smysl a převádíme své příběhy prostřednictvím našich znalostí o nich.²⁴⁷

Ange promlouvá k osobám, které zažívají homosexuální citění, a ujišťuje je o jejich nevině: *Neobviňuj se, i když by leckdo v tvém okolí na tebe vinu svaloval. Nejsi viník, ani hříšník. Nemysli si, že tě Bůh zatratil. A odsuzují-li tě lidé a straní se tě, nepromítej jejich postoj na Boha. Bůh tě nikdy nepřestane milovat takového, jaký jsi a dokonce tě bude milovat právě proto, že jsi zraněný. Ví, co tě trápí. Ví, kdo jsi.*²⁴⁸ Ange dále čtenáři s homosexualitou říká, že jeho osobu nelze zúžit na homosexuální prožívání: *„Nejsi homosexuální. Přestože v tobě jsou sklony k lásce ke stejnému pohlaví, jsi něco víc. Tvé opravdové já je daleko významnější. Homosexualita není tvojí hlubokou přirozeností. Jsi mnohem hlubší, větší, pravdivější, než jsou tvé homosexuální sklony. Mnohem víc jsi ty! Jsi bytost, která se neustále utváří a vyvíjí.*²⁴⁹ K Božímu pohledu na tyto osoby Ange uvádí: *„Bůh tě miluje takového, jaký jsi, tedy jakým se staneš. Miluje tě už dnes takového, jakým se staneš zítra. Brány jsou otevřené, cesta je před tebou. Stačí jen doufat, být připraven a toužit.*²⁵⁰

Drápal v teologickém postoji k homosexualitě jako takové nevidí sebemenší rozdíl mezi starým a novým zákonem v Bibli.²⁵¹ *„Homosexuální jednání bylo pro Boží lid nepřijatelné v době Mojžíšově a bylo pro něj nepřijatelné i v době Ježíšově.*²⁵² K tomu, nakolik závažným hříchem je homosexualita udává Drápal příklad apoštola Pavla: *„Zde je na místě připomínka, že apoštol Pavel jmenuje homosexualitu jedním dechem mezi jinými hříchy, které mají někteří lidé sklon považovat za „méně závažné“.*²⁵³ Drápal nepovažuje homosexualitu za super hřích, který by potřeboval zvláštní

---

²⁴⁶ Yarhouse, Sexual identity and, str. 100-101

²⁴⁷ Yarhouse, Sexual identity and, str.

²⁴⁸ Ange Daniel, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 86

²⁴⁹ Ange Daniel, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 86

²⁵⁰ Ange Daniel, Tvé tělo je stvořeno pro lásku, str. 86

²⁵¹ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 168

²⁵² Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 168

²⁵³ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 187

odsouzení.²⁵⁴ Starý a nový zákon se v této věci liší podle Drápala k přístupu k hříšníkovi. „*Zatímco pod starým zákonem čekala hříšníka smrt, pod novým zákonem je mu nabídnut nový život. Proto křesťan nemůže přitakat popravám homosexuálů v muslimských zemích, nebo v některých zemích Afriky.*“²⁵⁵

K postoji Písma vůči homosexualitě Drápal udává, že liberální křesťan, který si z Bible vybere, co se mu líbí, s biblickými texty mít problém nebude. Jelikož prohlásí, že Pavel byl poplatný své době a sdílel její předsudky, které mi už sdílet nemusíme.²⁵⁶ „*Křesťan, který bere Písmo vážněji, se může pokusit pomoci tvrzením, že není jasné, co Pavel vlastně mínil; dle mého názoru tudy cesta také nevede.*“²⁵⁷ Dle názoru Drápala názoru tudy cesta také nevede.²⁵⁸ Drápal se ohledně svého názoru na neslučitelnost homosexuality s Biblickým postojem obává, že Písmo v 1Korinským 6,9-10 opravdu říká, co je tam psáno: „... *lidé praktikující homosexualitu opravdu nebudou dědici božího království.*“²⁵⁹ Bible je podle Drápala o tom jasným svědectvím, je Božím řádem heterosexuální manželství.²⁶⁰ Biblický postoj k homosexualitě podle Drápala není záležitostí proměnlivé lidské kultury, nýbrž Božího řádu.²⁶¹

Drápal k tématu homosexuality uvádí, že je potřeba hříchy označovat jasně jako hříchy.²⁶² K homosexuálnímu prožívání osoby se Drápal vyjadřuje následovně: „... neměli bychom ale zapomínat, že na *počátku byla určitá deprivace, za niž homosexuálně jednající člověk nemohl a která byla patrně důsledkem hříchu na něm spáchaném.*“²⁶³ Drápal udává, že je třeba rozlišovat mezi homosexuální sklony a homosexuálním jednáním.²⁶⁴ Homosexuální sklony podle Drápala

---

²⁵⁴Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 168

²⁵⁵Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 168

²⁵⁶Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 168

²⁵⁷Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 168

²⁵⁸Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 168

²⁵⁹Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 169

²⁶⁰Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 169

²⁶¹Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 169

²⁶²Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 186

²⁶³Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 186

²⁶⁴Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 186

nejsou hříchem, stejně jako není hříchem homosexuální pokušení.²⁶⁵ *Jsou hříchy, které jsou aktivním zlem (vražda z nenávisti) a jsou hříchy, které jsou důsledkem lidské slabosti (lež dítěte, které se bojí trestu za špatnou známku ve škole).*²⁶⁶

Drápal považuje homosexualitu za projev sexuálního zmatení. Je dokonce toho názoru, že homosexualita je nepřijetí svého sexuálního určení. Jde podle něj o nepřijetí své identity v Bohu.²⁶⁷ *„Je mi ovšem jasné, že mnozí lidé, kteří svou homosexualitu pokoušeli nejprve skrývat a později se k ní přiznali, zakusili úlevu a vědomé přijetí homosexuálního životního stylu považují právě za přijetí sama sebe.*²⁶⁸

Hirsch se vyhrazuje proti tomu, když někdo považuje homosexualitu jako za překážku v přístupu k Bohu.²⁶⁹ *Hirsch k tomu z vlastní zkušenosti dodává: „Pokaždé se v publiku najde ale někdo, komu se to nezdá, protože má za to, že přijmout někoho jako člověka znamená souhlasit se všemi jeho životními rozhodnutími.*²⁷⁰ *Dále Hirsch k tomu udává: „Ježíš nečekal, že si uděláme v životě pořádek před tím než nás přijme. Nejdřív nás přijal s otevřenou náručí.*²⁷¹ Hirsch zde zde hlavně o to, aby se rodiny neuzavíraly svým homosexuálně orientovaným přátelům.²⁷²

Dále Hirsch ke svému teologickému názoru na homosexualitu udává, že nic nás nemůže oddělit od Boží lásky.²⁷³ Hirsch kritizuje, že věřící často tvrdě soudili a „otočili se zády“ ke skupině LGBT lidí.²⁷⁴ *„Přiznejme si to: křesťané se v této věci často drží zcela abstraktních církevních pouček, aniž by o povaze a problematice homosexuality cokoliv věděli, natož, aby nějakého gaye či lesbu osobně znali“.*²⁷⁵ Teologie a svědectví si mají jít podle Hirsch vždy ruku v ruce.²⁷⁶ „Náš

---

²⁶⁵ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 186

²⁶⁶ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 186

²⁶⁷ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 188

²⁶⁸ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 188

²⁶⁹ Hirsch, Svatý sex, str. 132

²⁷⁰ Hirsch, Svatý sex, str. 158

²⁷¹ Hirsch, Svatý sex, str. 158

²⁷² Hirsch, Svatý sex, str. 158

²⁷³ Hirsch, Svatý sex, str. 158

²⁷⁴ Hirsch, Svatý sex, str. 150

²⁷⁵ Hirsch, Svatý sex, str. 150

²⁷⁶ Hirsch, Svatý sex, str. 150

přístup k těmto i k dalším lidem by šel oprávněně označit za falešné svědectví evangeliu.²⁷⁷

Podle Hirsch není v přístupu k druhému člověku primární správné učení, ale správné láskyplné jednání.²⁷⁸ „*Opravdová teologie funguje jinak. Vychází se v intenzivních mezilidských vztazích, se vši láskou, bolestí, a úzkostí, které přináší.*“²⁷⁹ Téma homosexuality podle Hirsch nestačí jen promyslet, musíte ho prožít.²⁸⁰

Hirsch nabádá, aby věřící byli ochotni si „ušpinit rukávy“ prací, která zahrnuje přímý kontakt s potřebnými lidmi.²⁸¹ Hirsch přitom poukazuje na rozdílný koncept biblické oběti, která má vést k očištění jednotlivce a celého společenství a milosrdenství, které oproti tomu nezná hranic.²⁸² Milosrdenství je podle Hirsch spojeno s otevřeností a velkorysostí, a překračuje hranice čistoty.²⁸³

Ježíšova svatost je podle Hirsch angažovaná, misijní, otevírá náruč světu. Místo, aby se od světa odděloval, přinášel mu svobodu.²⁸⁴

Opatrný uvádí, že učení církve (katolické) v této věci je dobře shrnuto v Katechismu katolické církve, a je dostatečně charakterizován v citovaném sborníku *Křesťanská antropologie a homosexualita*, nebo velmi pregnantně v Katechismu katolické církve odst. 2357-2359.²⁸⁵ Opatrný podotýká, že tento katechismus nastiňuje i odpověď na otázku, jak by měl takto orientovaný křesťan žít.²⁸⁶ „

Opatrný podotýká, že tradice, opírající se o Písmo svaté, která představuje homosexuální vztahy jako velkou mravní spoušť, vždy prohlašovala, že homosexuální úkony jsou vnitřně nezřízené.²⁸⁷

„*Odlučují pohlavní úkon od předávání života. Nejsou plodem*

---

²⁷⁷ Hirsch, *Svatý sex*, str. 150

²⁷⁸ Hirsch, *Svatý sex*, str. 158

²⁷⁹ Hirsch, *Svatý sex*, str. 158

²⁸⁰ Hirsch, *Svatý sex*, str. 158

²⁸¹ Hirsch, *Svatý sex*, str. 158

²⁸² Hirsch, *Svatý sex*, str. 166-167

²⁸³ Hirsch, *Svatý sex*, str. 166-167

²⁸⁴ Hirsch, *Svatý sex*, str. 166-167

²⁸⁵ Opatrný Aleš, *Pastorace zvláštních skupin*, str. 135

²⁸⁶ Opatrný Aleš, *Pastorace zvláštních skupin*, str. 135

²⁸⁷ Opatrný Aleš, <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

opravdového citového a pohlavního doplňování se. V žádném případě nemohou být schvalovány.“²⁸⁸

2.6. Závěr

Yarhous vyzdvihuje vliv tělesnosti v sexualitě jinak než ostatní autoři, a to tím, že poukazuje na velké množství lidí, kteří zjistili, že úplná změna vlastní homosexuality není možná. Autoři jako jsou Drápal, Opatrný a Ange vyzdvihují příběh stvoření muže a ženy v Genesis, a přisuzují mu zvláštní funkce. Drápal tak při svém hodnocení sexuality brojí vůči genderové diverzitě. Autoři jako je Ange, Opatrný a Drápal vyzdvihují reprodukční schopnosti v lásce mezi mužem ženou.

Všichni vybraní autoři se shodují na tom, že sexuální hřích, ačkoliv je závažný, není ve škále hříchů jako jediný, a mělo by být na něj tak pohlíženo. Ange zdůrazňuje škodlivost sexuálního hříchu provedeného fyzickou formou jako obzvláště škodlivého na osobu člověka a jeho duševní zrání. Hirsch kritizuje, že věřící jsou v církvích především urputně zaujatí hledáním sexuálního hříchu.

Drápal jako jediný mluví v souvislosti s homosexualitou o pasivním hříchu, za kterým se skrývají špatné reakce v minulosti. Ange dokonce považuje homosexualitu za zaslepenost vlastní osoby člověka. Všichni autoři jsou ochotni rozlišovat mezi homosexuálním cítěním a homosexuálním chováním. Tuto hranici obzvláště ostře vnímá Drápal, Opatrný a Ange. Drápal označuje praktikování homosexuality za aktivní hřích. Drápal zde zdůrazňuje i vůli člověka jako faktor, který se podílí na vzniku homosexuality, a následného prohlubování homosexuálního způsobu života. Opatrný nepovažuje homosexuální cítění za hřích, ale praktikování homosexuality již ano. Ange považuje homosexualitu za jednoznačně nežádoucí a nevídaný jev v životě člověka. Ange při podepření svých názorů vůči lidem s homosexualitou

---

²⁸⁸, Opatrný Aleš, <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

nečiní ani tak teologický rozbor, nýbrž tak argumentuje na základě prožívání osob.

3. kapitola

Pastorační postoje k osobám s homosexualitou ze strany jednotlivých autorů

Tato kapitola je již poslední, a představuje popis přístupu jednotlivých autorů směrem k osobám s homosexualitou při řešení jejich života. Jednotliví autoři zde obsahově navazují na předchozí kapitoly, s tím, že je tato kapitola směřována k praktickým východiskům práce ze strany jednotlivých autorů. Tato poslední kapitola se nejvíce dotýká praktického řešení homosexuality v životech osob. Přístup jednotlivých autorů zahrnuje jak jejich postoj, tak vztah, se kterým přistupují k osobám s homosexuálními sklony. Z toho je možné také v určité míře vyzorovat, jak jednotliví autoři na tyto osoby reagují v praxi.

V této kapitole podrobněji zabývat názory autorů na to nakolik se domnívají, že lze homosexualitu jako stav změnit. Věnovat se budu také variantám způsobů života s homosexualitou, tak jak je charakterizují jednotliví autoři. Vzhledem k tomu, že existují rozdíly, jakým způsobem jednotliví autoři přistupují k práci s osobami s homosexuální orientací, zaměřím se na jejich specifika přístupu k těmto osobám. Na závěr získané informace ze strany jednotlivých autorů porovnam.

3.1. Změna orientace pohledem vybraných autorů

Drápal si pokládá otázku, zda je možná změna orientace ve všech případech.²⁸⁹ *„Na takto položenou otázku si netroufnu odpovědět kladně. Existuje bezpočet lidských osudů, a ačkoli některé jsou hodně podobné, žádné dva nejsou stejné. Neexistují lidé, kteří řeknou, že by svou orientaci měnit nechtěli, ani kdyby změna možná byla. Zřejmě*

---

²⁸⁹ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 192

i v této věci platí, staň se ti podle tvé víry.“²⁹⁰ Dále Drápal udává, že pokud někdo možnost změny popírá, nebo považuje za nežádoucí, dozajista se nezmění. Změna je podle Drápala záležitostí víry.²⁹¹ „*Pokud někdo uvěří, že změna možná je, záleží na něm, jak moc o ni bude stát.*“²⁹² Drápal připouští, že existuje celá řada lidí, která s těmito programy přišla do styku, o změnu se pokusila a po čase tyto snahy vzdala. Drápal se ale přesto domnívá, že existence této ex – gay, není ale důkazem, že vysvobození z homosexuality není možné.²⁹³

Drápal je přesvědčen, že vysvobození z homosexuality je v dnešní době těžší než kdykoliv předtím. Příčinu vidí v tom, že dnešní lidé jsou velice sebestřední a málokdo je ochoten snášet jakékoliv nepohodlí. Představa, že budou po nějakou dobu či dokonce života žít bez určité slasti je pro mnoho lidí nepředstavitelná.²⁹⁴ Dále Drápal podotýká: „*Dokud člověk zůstává sám středem svého vesmíru (a jsou lidé, kteří v této poloze zůstávají, přestože vyznávají, že věří v Boha i v Ježíše Krista), má jen mizivé šance na vysvobození.* Jakmile pro člověka Bůh začíná být důležitější než člověk, šance na vysvobození, se podle Drápala prudce zvyšují.“²⁹⁵

Drápal upozorňuje, že skutečnost, že někdo opustí homosexuální životní styl, ještě neznamená, že je vysvobozen z homosexuality.²⁹⁶ Vedoucí křesťanských sborů by neměli zapomínat, že skončí-li někdo s praktikováním homosexuality, udělal podle Drápala pouze první krok.²⁹⁷ „*Člověk, který skoncoval s homosexuálním životním stylem, ve velké většině případů nadále pociťuje homosexuální pokušení. Stručně řečeno, abstinence není svoboda. O skutečném vysvobození můžeme mluvit až tehdy, pokud je bývalý homosexuál schopen heterosexuálního vztahu a tento vztah je mu příjemný.*“²⁹⁸

---

²⁹⁰ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 192

²⁹¹ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 192

²⁹² Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 192

²⁹³ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 192

²⁹⁴ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 194

²⁹⁵ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 194

²⁹⁶ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 195

²⁹⁷ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 195

²⁹⁸ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 195

Hirsch podotýká, že ti křesťané, kteří chtěli ostatní na základě víry uzdravit, to samozřejmě mysleli dobře, ale slibovat podle ní uzdravení jako samozřejmost, na kterou máme všichni tady a teď nárok, může mít pro nemocného velmi nebezpečné následky.²⁹⁹ Hirsch si pokládá otázky, do jaké míry musíme v našem nedokonalém a porušeném světě s nedokonalostí a porušeností počítat.³⁰⁰ Dále Hirsch přiznává, že do křesťanského společenství chodili lidé, kteří hledají odpověď na spoustu otázek. Mezi nejčastější takové otázky patřilo, jestli je z jejich nežádoucích homosexuálních tužeb může Bůh vysvobodit.³⁰¹ Hirsch k tomu odpovídá: „*Jako církevní společenství jsme se drželi naděje, že změna je v lidském životě možná, ať už je člověk homo, nebo hetero.*“³⁰²

Hirsch se přiklání k názoru, že pro toho, kdo nemá předtím žádnou heterosexuální zkušenost, cesta úplného uzdravení neexistuje. Hirsch v této souvislosti uvádí souvislost svou sestru Saron, která byla od dětství tělesně postižená, její noha ani po urgencích a přimluvách její církve také nedorostla.³⁰³ Hirsch k tomu říká, že toto přirovnání k nedorostlé noze své sestry je samozřejmě lapidární. Hirsch k tomu dodává: „*Musí ale zaznít, že změna sexuální orientace z výhradně homosexuální na výhradně heterosexuální je něco podobně zázračného, jako kdyby bůh mojí sestře opravdu nechal dorůst nohu.*“³⁰⁴ Hirsch přiznává, že nikoho se zkušeností úplného uzdravení ve smyslu „dorostlé nohy“ nepotkala. „*Neříkám, že Bůh nekoná zázraky, je to koneckonců Bůh! Osobně ale o žádném takovém případě nevím.*“³⁰⁵

Hirsch udává, že bez Boží milosti, která nás v nitru přetváří, bychom nedokázali růst a dospívat.³⁰⁶ Hirsch dodává, že ze začátku, než se jí Bůh rozhodl vést hlouběji, jí dopřál nejdříve trochu klidu.³⁰⁷ K tématu

---

²⁹⁹Hirsch, Svatý sex, str. 130-131

³⁰⁰Hirsch, Svatý sex, str. 131

³⁰¹ Hirsch, Svatý sex, str.131

³⁰²Hirsch, Svatý sex, str. 131

³⁰³ Hirsch, Svatý sex, str.130

³⁰⁴Hirsch, Svatý sex, str. 130

³⁰⁵ Hirsch, Svatý sex, str.132

³⁰⁶ Hirsch, Svatý sex, str. 137

³⁰⁷ Hirsch, Svatý sex, str. 137

organizací zabývajících se napravováním sexuální orientace Hirsch udává: „*Žádná organizace ani církve nemá právo nikomu vnucovat jakoukoli změnu, tím spíše, když jde o tak zásadní aspekt osobní identity, jako je sexuální orientace. Každý má ale zároveň právo slyšet o všech možnostech a na základě všech dostupných informací (kterých máme dnes víc než dost) si vybrat vlastní cestu, po které chce jít. A to se týká jak těch, kteří chtějí navázat vztah s člověkem stejného pohlaví. Bůh dal každému z nás svobodnou vůli, kterou nemá právo nikdo narušovat.*“³⁰⁸ Různé způsoby řešení homosexuálního stavu by podle Hirsch určitě neměli sloužit jako platné měřítko platným měřítkem pro všechny.³⁰⁹

Ange také nabádá, aby se osoby nevymezovali svojí homosexualitou. A brali jí jen jako jeden z aspektů své osobnosti. Nenechávali se ní obtěžovat, i když jim často komplikuje vztahy v životě. A snažili se využívat ve svých životech svá zvláštní obdarování.³¹⁰ „*Můžeš mít narušenou sexualitu, zmatené city a přitom být nádhernou bytostí, plnou bohatství, darů a charismat. A to nemluvím o tom, co pozitivního obnáší toto zranění, u muže určitou citlivost, jemné vnímání, intuici, smysl pro krásu, zalíbení v míru a v pokoji, lásku k modlitbě. U ženy pořádnou dávku smělosti, odvahy troufalost, ducha iniciativy. Tyto mnohé vlastnosti mohou být dány do služby Bohu a lidem.*“³¹¹ Podle Angeho je třeba si uvědomit všechna lidská gesta, kde se neprojevují sexuální tendence, ale kde se projevuje velkorysost lidského srdce tak, jako schopnosti lidské i duchovní.³¹²

Ange také nabádá k vystoupení ze své izolace, k aktivitě.³¹³ „*Znám několik lidí, jejichž homosexualita se stala mnohem méně nutkavou, zklidnila se, ne-li dokonce oslabila tím, že se obětovali ve službě osobám postiženým nějakým handicapem, tělesným nebo duševním, nebo když odjeli do chudých zemí, aby tam ze sebe vydali to nejlepší, co v nich je.*“³¹⁴ Dále pak Ange zdůrazňuje potřebu rozvíjení opravdových

---

³⁰⁸ Hirsch, Svatý sex, str. 137

³⁰⁹ Hirsch, Svatý sex, str. 139

³¹⁰ Ange, Homosexuální..., str. 34

³¹¹ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 34

³¹² Ange Daniel, Homosexuální..., str. 34

³¹³ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 35

³¹⁴ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 35

přátelství.³¹⁵ Ange nabádá k hledání svobody vůči svému partneru.³¹⁶ „Někteří šli až tak daleko, že žili odděleně, a zůstali přitom přáteli. Jejich přátelství se tím prohloubilo, našli nový rozměr, někdy i ve společné službě stejnému Království“.³¹⁷ Dále Ange doporučuje otevření se odlišnosti.³¹⁸ „Otvírej se všemu, co je od tebe odlišné, ve všech oblastech.“³¹⁹ Ange také nabádá k otevírání se druhému pohlaví: „Ne předně odlišností fyzickým, ty tě mohou nechávat lhostejným, ale otvírej se především tomu, čím je ten druhý odlišný v hloubce, jeho zvláštním darům.“³²⁰

Ange také podotýká, že všechno má svůj čas.³²¹ „Učení musí být někdy postupné, ne vždy je možné požadovat, abys přerušil nějaký vztah ze dne na den, abys nebyl těžce psychicky raněn. Je třeba jít krok za krokem.“³²² Dále Ange zdůrazňuje potřebu nechat se na duchovní cestě doprovázet.³²³ „Ať už jsi v nějakém společenství nebo ne, v každém případě je potřeba, aby sis nechal pomoc, aby ses nechal vést nějakým „starším bratrem“ nebo „starší sestrou“, zkušenějším na cestě k Bohu, který by tě mohl doprovázet, vést tě na tvé tak těžké cestě.“³²⁴

Ange také uvádí jako řešení homosexuálního stavu a vnitřního uzdravení: „Nechat se zasáhnout přímo od Pána“.³²⁵ „Jen tvůj Stvořitel a Spasitel Ježíš tě může doopravdy orientovat. Nikdo jiný nemůže sejít do hloubek tvého nitra, kde jsi mohl být zraněn.“³²⁶ Ange k tomu podotýká, že psychologické techniky mohou pomoci, ale po nějaké době nemůžou „dál“, jelikož kořenem sexuální orientace událost tak vzdálená, že jí psychologie nemůže najít a napravit. Tato událost může podle Angeho vyplynout na povrch v procesu modlitby: „...při které se s několika křesťany modlíš za uzdravení, protože Pán je mimo čas

---

³¹⁵ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 35

³¹⁶ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 37

³¹⁷ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 37

³¹⁸ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 39

³¹⁹ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 39

³²⁰ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 39

³²¹ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 40

³²² Ange Daniel, Homosexuální..., str. 40

³²³ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 41

³²⁴ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 41

³²⁵ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 41

³²⁶ Ange Daniel, Homosexuální..., str. 41

*a jakákoliv událost, pro tebe dávno minulá, je pro něj stále přítomná. Mnozí mohou svědčit, jak Pán zasáhl přímo do jejich problému.*³²⁷ Dále Ange dodává, že v procesu uzdravení záleží na naší důvěře a svobodné Boží vůli.³²⁸ Uzdravení podle Angeho bývá velmi zřídka okamžité, může probíhat měsíce, ne-li roky. Záleží přitom podle něj na konkrétní víře dané osoby³²⁹

Opatrný říká, že je spornou otázkou je, zda lze homosexualitu léčit.³³⁰ *„Medicína dnes říká v podstatě, že ne. Některé modlitební skupiny a duchovní vůdcové vydávají svědectví o léčbě homosexuality skrze modlitbu a víru. Namítá se zde, že možná nešlo v těchto případech o skutečnou homosexuální orientaci. Jisté je, že není možné každému pomoci od jeho potíží, ale lze ho doprovázet na cestě, na níž se snaží o jejich co nejlepší zvládnutí.*³³¹

Yarhousova pracovní skupina dospěla k závěru, že trvalé změny sexuální orientace jednotlivce jsou nepravděpodobné.³³² Je zajímavé, že pracovní skupina také poznamenala: *„Když se například klienti pokusili změnit orientaci, vnímali výhody v přístupech, které „zdůrazňují přijetí, podporu a uznání důležitých hodnot a obav.*³³³ Yarhousova terapie SIT, kterou představuje, je zaměřená na klienta, je tzv. „klienta-potvrzující“. Funguje jako alternativa k terapiím SOCE a homosexuální afirmativní terapií.³³⁴ *„Mezi tyto úvahy patří návrh, že profese zaměřující se na duševního zdraví projevují úctu klientům, jejichž tradiční náboženské hodnoty mohou být v rozporu s hodnotami homosexuální afirmativní terapie, jak se často praktikovalo.“* Podle Yarhausova názoru taková víra a hodnoty občas vylučují, aby byl člověk vhodný pro homosexuální afirmativní terapii, která je

---

³²⁷ Ange, Homosexuální..., str. 41

³²⁸ Ange, Homosexuální..., str. 42

³²⁹ Ange, Homosexuální..., str. 42

³³⁰ Opatrný Aleš, Pastorec zvláštních skupin, str. 136

³³¹ Opatrný Aleš, Pastorec zvláštních skupin, str. 136

³³² Yarhaus, Sexual identity and Faith, str. 18

³³³ Yarhaus, Sexual identity and Faith, str. 18

³³⁴ Yarhaus Sexual identity, str. 21

orientovaná ta gay scénář a gay způsob života, jak se tradičně praktikuje.³³⁵

Yarhous podotýká, že někteří klienti mohou přicházet na terapeutické služby, protože se již pokusili změnit neúspěšně orientaci a nyní přemýšlejí, jak žít svůj život jako nábožensky orientovaná osoba, která zažívá přetrvávající sexualitu stejného pohlaví.³³⁶ Podle Yarhouse je jím prezentovaná terapie SIT primárním přínosem a příležitostí pro klienta: „...prozkoumal svou identitu a našel sociální podporu při učení se adaptivnímu zvládnutí v kontextu, který ctí jejich náboženské perspektivy.“³³⁷

3.2. Způsoby života s homosexualitou podle autorů

Podle Hirsch existuje i cesta závazného vztahu, po které se věřící gayové a lesby můžou vydat, a tou je monogamní vztah s člověkem stejného pohlaví.³³⁸ „*I pro tuto cestu se rozhodlo dost mých přátel, a v žádném případě nežijí se špatným svědomím, že by to bylo v rozporu s jejich následováním Krista.*“³³⁹ Hirsch říká, že je tomu tak proto, že z množství argumentů zdůrazňují především ten, že se k homosexualitě Bible tak, jak jí známe dnes, vůbec nevyjadřuje, a tak není co rozporovat.³⁴⁰ Hirsch také uvádí, že tito lidé svou sexuální orientaci a identitu propojili se svou křesťanskou spiritualitou. Jsou bytostně přesvědčeni, že Bůh proti homosexualitě nic nemá, čímž nemyslí jen orientaci, ale i chování.³⁴¹ Podle Hirsch je mezi křesťany tato cesta momentálně na vzestupu.³⁴² „*Ti, kdo se po ní rozhodli vydat, nacházejí duchovní domov v církvích, které mají rovný přístup*

---

³³⁵Yarhous, Sexual identity, str. 19

³³⁶Yarhous, Sexual identity, str. 52

³³⁷Yarhous, Sexual identity, str. 52

³³⁸Hirsch, Svatý sex, str. 52

³³⁹Hirsch, Svatý sex, str. 52

³⁴⁰Hirsch, Svatý sex, str. 52

³⁴¹Hirsch, Svatý sex, str. 53

³⁴²Hirsch, Svatý sex, str. 53

*k menšinám, jako jednu ze svých priorit, anebo navštěvují běžná společenství, která jsou jim alespoň dostatečně otevřená a vstřícná (ve smyslu „každý je vítán“).*³⁴³

Hirsch uvádí, že další osoby s homosexuální orientací se rozhodnou pro přátelské soužití, kdy spolu žijí v páru, sdílejí svoje životy, jeden druhého podporují a vzájemně o sebe pečují. Nicméně nepojí je žádné erotické ani romantické pouto.³⁴⁴

Hirsch uvádí, že ne každý nevěřící gay nebo lesba se chce zkusit vydat na cestu heterosexuality. Někteří se rozhodli se jít cestou celibátu.³⁴⁵ *„Mnozí to tak necítí. Týká se to i velké části mých homosexuálně orientovaných přátel, které představa manželství s člověkem opačného pohlaví prostě vůbec neláká. Místo toho se rozhodli jít cestou celibátu, tedy sexuální abstinence. Je třeba počítat s tím že uprostřed společnosti, která je sexem posedlá je to nesmírně náročná cesta. Kdo se na ní vydá, potřebuje se zas a znova obracet k Ježíši, který je příkladem, jak taková zdravá sexuální abstinence vypadá.*³⁴⁶ Hirsch popisuje způsob Ježíšova života v celibátu, který žil ve vztahové síti s druhými lidmi.³⁴⁷ Podle Hirsch: *„Existuje rozsáhlé pole sociální sexuality, do kterého může každý vstupovat a budovat v něm hluboké a naplňující vztahy s druhými v mnoha podobách.*³⁴⁸

Co se týče bytí homosexuálně orientovaných osob v církvi, ta podle Hirsch ve svém přístupu k homosexuálně orientovaným lidem rozhodně „ušla kus cesty“.³⁴⁹

Yarhaus uvádí, že kulturní příběhy určují dimenze, které organizují zkušenosti lidí.³⁵⁰ *„Tyto příběhy o tom, co je kanonické, poskytují pozadí, ve kterém jsou interpretovány zkušenost. Vedou ke konstrukcím normativního pohledu, který obecně odráží specifikace dominantní*

---

³⁴³ Hirsch, Svatý sex, str. 141

³⁴⁴ Hirsch, Svatý sex, str. 141

³⁴⁵ Hirsch, Svatý sex, str. 140

³⁴⁶ Hirsch, Svatý sex, str. 140

³⁴⁷ Hirsch, Svatý sex, str. 140

³⁴⁸ Hirsch, Svatý sex, str. 140

³⁴⁹ Hirsch, Svatý sex, str. 141

³⁵⁰ Yarhaus, Sexual identity and faith, str. 99

kultury, z nichž lidé znají sebe a proti nimž se porovnávají.“³⁵¹ Podle Yarhouse právě náboženská komunita může ovlivnit klienty, aby sami sebe vnímali zvláštním způsobem. Často se při tom podle Yarhouse stává, že klient na základě tohoto pohledu převezme svůj problém nasycený příběh, který mu pak způsobuje v životě další problémy.³⁵²

Dominantními příběhy jsou podle Yarhouse ty, které byly napsány o skupině lidí. „³⁵³Mnoho klientů, kteří pocházejí z prostředí náboženské víry, bylo vychováno s dominantním vyprávěním, ve kterém jsou lidé orientovaní na stejné pohlaví „ohavností“. Tento příběh je často neudržitelný pro osobu, která zažívá atrakce stejného pohlaví, protože vede k velké hanbě a vylučuje je z budoucnosti, kde mohou vzkvétat.“³⁵⁴Oproti tomu Yarhouse ze své praxe podotýká: „Příběh, který dostávají od tradiční komunity LGBTQ + - další dominantní vyprávění -, může být zároveň v rozporu s jejich osobními názory a hodnotami.“³⁵⁵

Lidé se podle Yarhouse samozřejmě budou lišit podle toho, do jaké míry jsou ovlivňováni kulturně dominantními příběhy. Neexistuje však žádný způsob, jak uniknout vlivu dominantních vyprávění úplně. A bez ohledu na zdroj těchto příběhů, mohou mít velkou moc nad životy lidí.³⁵⁶

Yarhouse podotýká nejen, že my, lidé, dáváme smysl našim zkušenostem „vyprávěním“ našich životů, jsme také oprávněni „předvádět“ své příběhy prostřednictvím našich znalostí o nich.³⁵⁷ „Konkrétní příběh, který převládá nebo dominuje v dávání smyslu události našich životů, do značné míry určuje povahu naší prožívané zkušenosti a naše vzorce jednání. Když převládá příběh nasycený problémem, jsme opakovaně pozváni ke zklamání a bídě.“³⁵⁸

---

³⁵¹ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 99

³⁵² Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 100

³⁵³ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 99

³⁵⁴ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 99

³⁵⁵ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 100

³⁵⁶ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 100

³⁵⁷ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 100

³⁵⁸ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 100

Yarhouse se zasazuje o to, aby klienti začali sami psát svůj kulturní příběh.³⁵⁹ „*Jakmile jsou klienti schopni rozpoznat a dát hlas své realitě tak, jak ji definovali ostatní, mohou začít kriticky zvažovat, jak ji definují sami. Chceme spolupracovat s našimi klienty na posílení jejich schopnosti převzít odpovědnost za to, jak se vidí, zejména pokud to znamená, že musí přepsat vyprávění o tom, jak ostatní vnímají.*“³⁶⁰

Věřící klienti žijí podle Yarhouse v napětí mezi svou sexuální a náboženskou identitou.³⁶¹ Osoby s homosexuální orientací nejčastěji zápasy: „*Tyto dva body zejména ilustrují konfliktní a odstupňovaný vztah, který mohou mít tradičně nábožensky orientovaní lidé stejného pohlaví s tradiční komunitou LGBTQ +.*“³⁶² Mohou bojovat s jazykem a identitou, když řeší, jak nejlépe popsat sebe nebo svou sexualitu stejného pohlaví. Mohou se potýkat s tím, zda se zapojit do chování stejného pohlaví a vyjádřit obavy z toho, jak budou uspokojeny jejich potřeby intimity. Je možné, že naši klienti SIT nakonec uzavírají svůj zápas v naprosté shodě s převládajícím gay skriptem mainstreamové komunity LGBTQ +; ale i když ano, jejich odpovědi na otázky, s nimiž se potýkají, se pravděpodobně nebudou pro naše klienty cítit tak zřejmé, jako to dělají těm, kteří jsou již plně v rámci tohoto gay skriptu.³⁶³

Podle Opatrného je odpověď na otázku, jak by měl homosexuálně orientovaný křesťan žít je dobře shrnuto v Katechismu katolické církve.³⁶⁴ Opatrný se dále vyjadřuje: „*O konkrétních potížích, hledání a cestě člověka, kterého se tato věc přímo týká, se totiž nedá komunikovat tímto obecným způsobem, tam je třeba hledat pomoc a cestu v dané situaci. Velmi záleží na tom, jak sám dotyčný svou situaci vnímá, zda je věřící či není a na mnoha dalších okolnostech.*“³⁶⁵

---

³⁵⁹ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 99

³⁶⁰ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 99

³⁶¹ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 99-100

³⁶² Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 104

³⁶³ Yarhouse, Sexual identity and faith, str. 104

³⁶⁴ Opatrný Aleš, Pastorační zvláštních skupin, str. 135

³⁶⁵ Opatrný, <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastorační-pracovníky>

Opatrný však nedoporučuje homosexuální způsob života.³⁶⁶ „*Tradice, opírající se o Písmo svaté, které představuje homosexuální vztahy jako velkou mravní spoušť, vždy prohlašovala, že „homosexuální úkony jsou vnitřně nezřízené. Odporují přirozenému zákonu. Odlučují pohlavní úkon od předávání života. Nejsou plodem opravdového citového a pohlavního doplňování se.*“³⁶⁷ Opatrný doplňuje, že v žádném případě nemohou být schvalovány.³⁶⁸

Podle Opatrného jsou homosexuální osoby povolány k čistotě.³⁶⁹ *Jak Opatrný cituje: „Skrze ctnost sebeovládání, jež vychovává k vnitřní svobodě, často skrze podporu nezištného přátelství, modlitbu a svátostnou milost mohou a mají se postupně a rozhodně přibližovat ke křesťanské dokonalosti.*³⁷⁰ *Takové osoby jsou podle Opatrného povolán, jsou-li křesťany y spojit těžkosti, s nimiž se mohou setkat v důsledku svého stavu, s obětí Pána na kříži.*“³⁷¹

Drápal zdůrazňuje, že situace homosexuálního člověka je stejně těžká, jako situace člověka, který žije v manželství, které není z nějakého důvodu funkční.³⁷² „*Ano život je někdy těžký, velmi těžký. Nemáme-li věcnou naději, naději na věčnost, jsme-li přesvědčeni, že není nic než tento život a že jde především o to, abychom tady a teď našli veškeré možné uspokojení., Budeme tvrdit s Normanem Pittengerem, že život v čistotě „se blíží nemožnosti“, takže „je skoro zbytečné o tom hovořit*“.³⁷³

Drápal upozorňuje, že pokud se nějaký člověk daný ze své homosexuality začne vymaňovat, může se stát, že po nějaké době

---

³⁶⁶ Opatrný,(online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

³⁶⁷ Opatrný, (online) <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

³⁶⁸ Opatrný, (online) <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

³⁶⁹ Opatrný (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

³⁷⁰ Opatrný (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

³⁷¹ Opatrný,(online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

³⁷² Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 195

³⁷³ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 195

nastane recidiva.³⁷⁴ Drápal upozorňuje, že abstinence není svoboda.³⁷⁵ „Mezi rozhodnutím pro abstinenci a naprostou svobodou od homosexuální neurózy existuje celá škála mezi-stavů.“³⁷⁶

Podle Angeho může být homosexuální stav osobou vnímán vícero způsoby: „...homosexuální sklon nebo život můžeš buď cítit jako tajnou hanbu, a odmítat jí přijmout, i když ti bije do očí, nebo jí trpět jako nemoci, o které si myslíš, že je nevyléčitelná, vzít jí na sebe jako nenapravitelný handicap“.³⁷⁷ „Nebo s ní můžeš být spokojený jako s legitimním ekvivalentem heterosexuality, a doufat, že se budeš bez problémů rozvíjet tímto směrem“³⁷⁸ Ange považuje za velkou výhodu, že dříve se tato problematika s homosexualitou uchovávala v tichu, jako neuvěřitelná hanba, nyní o ní lze mluvit zcela prostě, to je podle něj obrovská výhoda.³⁷⁹

Ange specifikuje určité způsoby života pro ty, kterým se dle jeho slov nedaří realizovat svoje touhy a odpor vůči své vlastní homosexualitě.³⁸⁰ Ange uvádí, že mezi ně patří především udržovat osobní vztah s Ježíšem, udělat si z něj partnera pro svoje srdce, učit se od něj,³⁸¹ „Od něj se naučíš, spíš život dávat než si ho užívat.“³⁸² Ange udává, že hodně lidí s homosexualitou se angažuje ve službě církvi a světu.³⁸³ Dále Ange udává i duchovní sjednocení s lidmi odstrkovanými na okraj společnosti, a duchovní sjednocení s Kristem, kterým lidé též pohrdali.^{384, 385} „Mladé lidi, kteří jsou poznamenaní homosexualitou a chtějí se z ní dostat, lze rozpoznat, jak uvádí Ange podle určitého druhu plachosti a poníženosti. Jako by se cítili nehodni sloužit.“³⁸⁶ Homosexuálně orientovaný má podle Angeho také

---

³⁷⁴ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 195

³⁷⁵ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 195

³⁷⁶ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 195

³⁷⁷ Ange, Tvoje tělo je stvořené pro lásku, str. 77

³⁷⁸ Ange, Tvoje tělo je stvořené pro lásku, str. 77

³⁷⁹ Ange, Homosexuální..., str. 47

³⁸⁰ Ange, Homosexuální..., str. 47

³⁸¹ Ange, Homosexuální..., str. 47

³⁸² Ange, Homosexuální..., str. 48

³⁸³ Ange Homosexuální..., str. 48

³⁸⁴ Ange Homosexuální..., str. 48

³⁸⁵ Ange Homosexuální..., str. 49

³⁸⁶ Ange Homosexuální..., str. 49

přijmout svůj stav, který tě vysouvá více či méně na okraj bez zalíbení v něm, a bez vzpoury.“³⁸⁷

3.3. Přístup k homosexuálním osobám

Drápal zdůrazňuje, že je důležité, aby se v církevní obci vytvořilo prostředí, v němž by se homosexuálně orientovaní lidé, cítili co nejlépe: „...asi tak, jak jako se hříšníci všeho druhu cítili dobře v přítomnosti Ježíšově.“³⁸⁸ Jediné na co podle Drápala třeba dbát, je aby homosexuálně orientovaný člověk nešířil homosexuální ideologii, tj. aby se pro ni nesnažil získat ostatní.³⁸⁹ Drápal k tomu dodává, že se nejedná o boj proti upřímnému přesvědčení daného člověka, ale jedná se o zodpovědnost za zdravé učení sboru.³⁹⁰

Drápal v přístupu k lidem s homosexuální orientací zdůrazňuje, že jedna věc je něco si myslet, ale druhá věc je umět své myšlenky konzistentně vyjádřit.³⁹¹ „A konečně je zde ještě další rovina: Jedna věc je umět myšlenky obhájit, ale druhá věc je umět to udělat laskavě – způsobem, který nevyvolává nepřátelství. K takovému hovoru pochopitelně nelze přistupovat s očekáváním, že druhá strana kapituluje před našimi názory.“³⁹² Pokud k takovému rozhovoru dojde, pak podle Drápala můžeme mluvit o tom, jak se Boží slovo dívá na homosexualitu., a o tom, proč to tak je.³⁹³ „Paralelně můžeme mluvit o jeho životě, nechme si vyprávět o jeho dětství a modleme se. Je možné, ba dokonce pravděpodobné, že nám bůh ukáže možné příčiny.“³⁹⁴ S homosexuálně orientovaným člověkem, který začne homosexuálně

---

³⁸⁷Ange Homosexuální..., str. 49

³⁸⁸ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 196

³⁸⁹ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 196

³⁹⁰ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 196

³⁹¹ Drápal Dan, Dallas recenze.dox

³⁹² Drápal Dan, Dallas recenze.dox

³⁹³ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 194

³⁹⁴ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 194

orientovaný člověk chodit do sboru, by Drápal zpočátku s ním o homosexualitě nemluvil, pokud s tím dotyčný nepřijde sám.³⁹⁵

Podle Drápala máme být laskaví i při setkání s člověkem, který tvrdí, že se zkoušel z homosexuality vymanit a zjistil, že to nejde. Takový člověk podle Drápala nemá víru na uzdravení.³⁹⁶ „*My nejsme jeho soudci – nevíme čím prošel, a s jakým protivenstvím se setkal. Pamatujme na to, že některým homosexuálně orientovaným lidem nejprve ublížili rodiče, a pak už jim ublížili i křesťané, ať už svým zákonictvím nebo i necitlivostí.*“³⁹⁷ Podle Drápala máme vytvářet prostředí, kde může víra člověka růst, ne takové, kde se homosexuálně orientovaný člověk cítí ostrakizován.³⁹⁸

*Podle Hirsch většina lidí chodí do kostela, protože jsou duchovně a vztahově vyhladověli.*³⁹⁹ „*Touží po spojení s Bohem i s druhými. Když si nebudou připadat vítáni u stolu Páně, kde se nasytí? Je v tomhle světě jedno z mála míst, kam může zlomený člověk přijít, posadit se, přijímat a být přijímán.*“⁴⁰⁰ *Následovat Ježíše podle Hirsch znamená vstoupit do nového společenství, kde se rodinné vazby ustanovují znovu a jinak. Podle Hirsch jsme povoláni být si navzájem rodiči, bratry a sestrami.*
401

Hirsch uvádí, že jako křesťané bychom měli posun ve společnosti vůči homosexuálně orientovaným osobám podporovat – ať už na homosexualitu máme jakýkoliv teologický názor.⁴⁰² Podle Hirsch jde o náš vztah k homosexuálně orientovaným věřícím.⁴⁰³ „*Dokud tohle téma mezi sebou neotevřeme, nikdy se nezbavíme všech tabu i schismat, která nám brání je přijímat jako rovnocenné bratry a sestry. Do té doby bude pro ně velmi těžké, aby se v církvi cítili normálně.*“⁴⁰⁴

---

³⁹⁵ Drápal, Vztahy, sex a rodina, str. 194

³⁹⁶ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 196

³⁹⁷ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 196

³⁹⁸ Drápal Dan, Vztahy, sex a rodina, str. 197

³⁹⁹ Hirsch, Svatý sex, str. 197-198

⁴⁰⁰ Hirsch, Svatý sex, str. 197-198

⁴⁰¹ Hirsch, Svatý sex, str. 197-198

⁴⁰² Hirsch, Svatý sex, str. 157

⁴⁰³ Hirsch, Svatý sex, str. 185

⁴⁰⁴ Hirsch, Svatý sex, str. 185

Hirsch považuje za správnou perspektivu přístupu k člověku vnímat druhého především jako imago Dei, směřujeme tím svou pozornost k vyšší pravdě o něm.⁴⁰⁵ „Pro člověka je pak snadné soustředit se právě na jejich vykojené životy nebo jejich hříchy nebo jejich vykojený životní styl.“⁴⁰⁶ Naším úkolem podle Hirsch není druhé napravovat a soudit, ale hledat v nich Boha, a tento Boží obraz v nich rozkrývat a nechat zářit.⁴⁰⁷ Hirsch tento koncept „předcházející milosti“ podle vzoru Johna Wesleye doporučuje nosný pro přístup k druhým lidem, jejichž životy jsou porušeny hříchem.⁴⁰⁸ „Naším úkolem je jen se dívat, naslouchat, uvidět a rozpoznat Boží předcházející milost a tok, jak v životě daného člověka působí – a připojit se k ní!“⁴⁰⁹ Hirsch se věnuje také způsobu jednání vůči druhému člověku: „Když tedy mluvíme se svými homosexuálně orientovanými bližními, ať jsou to kamarádi, příbuzní nebo sousedi, mějme na paměti, že Bůh už v jejich životech působí svým Duchem, volá je a zve je k sobě.“⁴¹⁰ Naším úkolem podle Hirsch je být vnímavý k tomuto Božímu působení a zapojit se do něj.⁴¹¹

Hirsch považuje za krajně nešťastné, když křesťané dávají hlasitě najevo svůj odpor vůči homosexuálně orientovaným lidem. Podle Hirsch si tímto postojem uzavírají k lidem, a jejich dalšímu vysvobození cestu.⁴¹²

Podle Angeho bychom nikdy neměli uvěznovat homosexuální osobu pod nálepkou, která ji staví na okraj společnosti a zbavuje ji její vlastní hodnoty.⁴¹³ V přístupu k homosexuálně orientovaným osobám Hirsch zdůrazňuje: „Nikdy nedefinuj žádného člověka jeho chováním. Nikdy ho neredukuj na některé jeho činy nebo sklony. Nevysmívej se, ani netleskej, ale přijímej a uzdravuj. Nevysmívejme se, ani nesouhlasme,

---

⁴⁰⁵ Hirsch, Svatý sex, str. 188

⁴⁰⁶ Hirsch, Svatý sex, str. 186

⁴⁰⁷ Hirsch, Svatý sex, str. 188

⁴⁰⁸ Hirsch, Svatý sex, str. 188

⁴⁰⁹ Hirsch, Svatý sex, str. 188

⁴¹⁰ Hirsch, Svatý sex, str. 189

⁴¹¹ Hirsch, Svatý sex, str. 189

⁴¹² Hirsch, Svatý sex, str. 189

⁴¹³ Ange, Homosexuální..., str. 7

*ale přijměme je a podepřijme*⁴¹⁴ Ange nabádá k milování homosexuálně orientovaných osob: „*Milujme ho dost, abychom odvrhli to, co ho poškozuje. Milujme ho dost, abychom věděli, že ho jeho homosexualita nedělá opravdu šťastným. Milujme ho proto, kdo je, a ne proto co dělá.*“⁴¹⁵

Dále Ange vyjadřuje přání vůči církevnímu prostředí a homosexuálně orientovaným osobám přání: „*Kéž by se mohla křesťanská společnost stát pramenem, ze kterého by mohli lidé čerpat, místem, kde by se cítili do hloubky přijati.*“⁴¹⁶ Dále toto přání Ange rozvíjí s tím: „*Přijati s respektem, který odmítá zlo, kterým jsou do hloubky ničeni, abychom v nich viděli jen dítě, které Bůh miluje.*“⁴¹⁷ Dále Ange v církevním prostředí připouští strach ohledně přítomnosti homosexuálně orientovaných osob: „*Když se řekne, že jste homosexuál, lidé mají větší strach než z čehokoliv jiného.*“⁴¹⁸ Podle Angeho za tím stojí strach, aby nezranili druhého a sami sebe.⁴¹⁹ Oproti tomu Ange by uvítal, kdyby se našlo více rodin ve službě homosexuálně orientovaným osobám, „*...které by slyšeli jejich křik a bez podmínky je přijali.*“⁴²⁰

Opatrný v přístupu k homosexuálním osobám cituje katolickou deklaraci, kde je uvedeno, že tyto osoby mají zaměření, které je pro většinu z nich zkouškou, jelikož se vymyká přirozenému řádu.⁴²¹ Opatrný zde cituje, že tyto osoby mají být přijímány s úctou a jemnocitem, a je potřeba se vůči nim vyvarovat jakékoliv diskriminace.⁴²² Opatrný k tomu uvádí, že křesťanské společenství by mělo nabídnout svým homosexuálním sestrám a bratrům porozumění a pastorační péči. Homosexuální osoby by měli být také zapojeny

---

⁴¹⁴Ange, Homosexuální..., str. 7

⁴¹⁵Ange, Homosexuální..., str. 9

⁴¹⁶Ange, Homosexuální..., str. 9

⁴¹⁷Ange, Homosexuální..., str. 9

⁴¹⁸Ange, Homosexuální..., str. 10

⁴¹⁹Ange, Homosexuální..., str. 9

⁴²⁰Ange, Homosexuální..., str. 9

⁴²¹ Opatrný, (online) <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

⁴²² Opatrný, (online) <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

do služby v církvi.⁴²³ Avšak dále k tomu Opatrný podotýká: „*Církev má nicméně právo odmítnout veřejné role služby a vedení těm lidem, ať už homosexuálním nebo heterosexuálním, jejichž veřejné chování otevřeně odporuje jejímu učení.*“⁴²⁴

Opatrný také radí rodičům dětí v církvi, kteří objevili u svých dětí homosexualitu. Podle Opatrného je důležité v takové situaci nepřerušovat kontakt. Opatrný také udává, že považuje za alarmující, kolik mladých lidí s homosexualitou jejich rodiny odmítly.⁴²⁵ „*Takovéto odmítnutí a další vnější tlaky mohou vystavit mladé lidi většímu riziku sebedestruktivního jednání, jako jsou drogy, nebo sebevražda.*“⁴²⁶ Opatrný dále udává, jak důležité je v takové situaci přijetí dítěte. Dítě je podle něj třeba vnímat v rodině jako zvláštní dar.⁴²⁷ „*Toto dítě, které bylo vždy Božím darem pro Vás, může být nyní zdrojem jiného daru: že Vaše rodina bude více upřímná, ohleduplná a podporující. Ano, Vaše láska tím může být zkoušena, ale může také zesílit díky Vaší snaze odpovědět s láskou.*“⁴²⁸

Dalším způsobem, jak prokázat dítěti lásku je podle Opatrného pro sebe a pro dítě vyhledat odbornou pomoc.⁴²⁹ „*Často může být vhodné a potřebné, aby se Vašemu dítěti dostalo profesionální pomoci, včetně poradenství a duchovního vedení. Je pochopitelně důležité, aby dítě takové vedení přijímalo dobrovolně.*“⁴³⁰ Podle Opatrného je potřeba v takové situaci hledat terapeuta, který má pochopení pro náboženské

---

⁴²³ Opatrný (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

⁴²⁴ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

⁴²⁵ Opatrný, <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

⁴²⁶ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

⁴²⁷ Opatrný, (online). <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

⁴²⁸ Opatrný, (online), <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

⁴²⁹ <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

⁴³⁰ <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastoracní-pracovníky>

hodnoty, a který rozumí kompletní povaze sexuality.⁴³¹ Takovýto terapeut by měl mít podle Opatrného zkušenosti s pomocí lidem, s homosexualitou. Měl by podle něj také umět lidem pomáhat způsobem, který vede k objasnění v jejich životech a posiluje osobní identitu.⁴³²

3.4. Závěr

Yarhaus zdůrazňuje, že jeho výsledky průzkumů v práci s klienty nepotvrzují možnost změny z homosexuality na heterosexuální. Hirsch podotýká, že nepotírá Boží všemohoucnost v životě lidí, ale s úplným uzdravením z homosexuality na heterosexuální u klientů, u kterých nebyla žádná heterosexuální zkušenost se nesešla. Hirsch nevybízí ke změně homosexuálního stavu, nýbrž klade důraz na osobní přiblížování se k osobě Ježíše Krista v životech osob. Oproti tomu Drápal podmiňuje uzdravení z homosexuality mírou osobní víry a vůle jedince. Ange předkládá poměrně obsáhlou směrnici o více bodech, která by měla pomoci osobě vymanit se ze své homosexuality. Přičemž Ange klade ve svém pohledu apel na rozvoj osobnosti člověka, a to posilováním stránek osobnosti, které v životech osob nepodporují rozvoj jejich homosexuality, ale naopak ho umenšují.

Yarhouse klade důraz na schodu mezi sexuálním cítěním osob a jejich náboženskou orientací, načež se snaží vybrat nejvhodnější řešení pro každého klienta osobně. Jen u dvou autorů jako je Yarhaus a Hirsch zaznívá jako varianta v životě lidí s homosexuální orientací, žít tento životní styl, který je v souladu s jejich orientací. Oproti tomu Ange považuje homosexuální v životech osob za nežádoucí, a volá k jejich potlačování, například nasazením ve službě druhým. Drápal považuje uzdravení z homosexuality za proces víry v životě osoby, a nabádá

---

⁴³¹ Opatrný, <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastorační-pracovníky>

⁴³² Opatrný, <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexuálních-deti-a-doporučení-pro-pastorační-pracovníky>

k práci v této oblasti. Všichni autoři v této práci uvádějí jako možný způsob života u osob s homosexualitou nepraktikování sexuálních aktivit v této oblasti. Hirsch a Ange si poměrně dost cení celibát jako cestu v životě člověka. Opatrný na základě své pastorační praxe zdůrazňuje, že každý životní osud je jedinečný a je jej třeba řešit specificky. Obecně se Opatrný vyjadřuje proti praktikování homosexuality, které mu přijde z hlediska učení katolické církve mravně nepřijatelné. Podle tohoto učení je, jak opatrný uvádí, homosexuální stav pro tuto osobu zkouškou. Na místo praktikování homosexuálně orientovaného způsobu života, je dotyčná osoba povolána spojit své útrapy v Kristově cestě kříže, a zapření sama sebe. Opatrný uvádí, že v konkrétním řešení osobní situace v životě člověka by se měl obracet na poučeného odborníka, který má dobré znalosti ohledně praxe prožívání lidí a zároveň v oblasti náboženského učení církve.

V přístupu k osobě s homosexuálními sklony se všichni vybraní autoři shodují, že je jí třeba vidět v první řadě jako nositele Božího obrazu. Opatrný podotýká, že je třeba s homosexualitou osobami je podle církevního učení třeba jednat se zvláštním jemnocitem. O bezpodmínečnému milování osoby člověka, který však nepřijímá jeho homosexualitu, hovoří Ange. Yarhoues předkládá na klienta orientovaným přístup k terapii, vycházející z potřeb a přání klienta.

Hirsch dokonce hovoří o způsobu „předcházejí milostí“, který u lidí působí ještě, než se s nimi dostaneme do styku. A není podle ní věcí naší snahy u druhého člověka způsobit vlastní nasazením a vírou změnu. Hirsche hovoří o integraci osob s homosexuálními sklony do křesťanského společenství, přičemž klade apel na otevřenost těchto společenství vůči různosti jejich členů. Pro přijímání homosexuálních osob v církvi se vyjadřuje i Drápal, avšak podotýká, že je třeba chránit správné učení církve, aby dotyčná osoba s homosexuálními sklony infiltrovala případně svými jinými názory „zdravé“ učení církve. Opatrný hovoří o tom, že jsou různé fáze v životě člověka s homosexualitou na cestě za harmonií v jeho osobním a náboženském životě. Tyto osoby je vhodné podle něj do církevní komunity integrovat.

V počátečním kontaktu je podle Opatrného vhodné akceptovat homosexualitu v životě osoby, nikoliv jí vyvracet, což by vedlo pouze k zablokování dalšího vztahu. Hirsche hovoří o integraci osob s homosexuálními sklony do křesťanského společenství, přičemž klade apel na otevřenost těchto společenství vůči různosti jejich členů.

Závěrečné shrnutí

Všichni vybraní autoři zdůrazňují u osob s homosexualitou prvenství v pohledu na osobu jako takovou, kterou je třeba milovat. Vůči samotnému homosexuálnímu stavu osoby se však tito autoři staví různě. U žádného z autorů nedochází k oslavě homosexuálního stavu člověka, homosexualita je u nich vnímána jako něco, co je mimo Boží záměr s člověkem. Ange s Drápalem zdůrazňují zejména škodlivý a negativní dopad homosexuality na osobu. Hirsch Yarhousem rozdííl od ostatních autorů uznávají homosexualitu jako alternativu způsobu bytí a života.

Hirsch se snaží nechávat co největší prostor pro boží milostivé jednání s člověkem, nikde u ní není shledán „tlak“ směrem ke změně sexuální orientace člověka. Drápal se snaží vyvíjet neustálý tlak směrem ke změně z homosexuality na heterosexuální. Vyhrazuje se proti homosexualitě, kterou jednoznačně nepovažuje jako Boží záměr v životě člověka. Ange taktéž neuznává homosexualitu v životě člověka, a snaží se všemožně posilovat integritu osoby jako takové, aby od její homosexuality odváděl pozornost, a tím jí systematicky zmírňoval. U Yarhouse je patrná „únava“ z předešlých způsobů řešení a vytváření tlaku ze strany církve na změnu sexuální orientace osob. Podotýká, že tyto osoby se na něj právě proto obrací, jelikož i přes vyvinuté úsilí se jim jejich homosexuální orientaci nepodařilo změnit. Yarhouse se snaží na rozdíl od jiných autorů se oprostit od jakékoliv

ideologické pohledu na člověka s homosexualitou, a snaží se její situaci na místě „tady a teď“ řešit, a to směrem k její osobní shodě a blahu.

Homosexualita je jistě komplexní záležitost u osoby, a zvláště u nábožensky orientované osoby vyvolává mnoho otázek a rozhodně náboženské vjímání nevede k rychlému harmonickému přijetí homosexuality. Úkolem této práce však není sdělovat rychlé názory a řešení na tak komplexní záležitost v životě člověka jako je její prožívaná homosexualita. Je třeba však k tomuto jevu u osob přistupovat vážně. U všech autorů by jistě stálo za to pozorovat jejich praktickou práci s různými osobami s homosexualitou. Je zde nebezpečí, že obecně teorie může být někdy ideologicky zbarvená, a vzdálená od praxe v práci s osobami. Závěry všech výše zmíněných autorů vnímám proto jako mozaiku, jakýsi „vějíř“ jímž lze se na homosexuální stav u osoby dívat. Proto pokládám za dobré, kdyby kterýkoliv z autorů svým dílčím poselstvím přispěli k blahu osoby, která zažívá homosexualitu. Pastorační práce by se měla každopádně stranit rychlých a zjednodušujících závěrů a brát vážně utrpení v životě člověka. Proto považuji za nutné, aby byli jednotliví pracovníci v pastorační péči o osoby s homosexualitou seznámeni se zmíněnými přístupy vybraných autorů v této práci, a uměli brát situaci člověka vážně bez jakýchkoliv ideologických pohledů na něj. V úplném závěru bych vyzvedla poselství Hirsch, že přes jakýkoliv současný stav osoby, jímž může být i homosexuální prožívání osoby žijeme především v milostivém Božím načasování a péči, což by měla umět pastorační práce v péči o osoby s homosexualitou reflektovat a respektovat. A také platí, že bez opravdové lásky a úcty k člověku, není po něm možné vyžadovat změnu.

Použitá literatura, zdroje:

ANGE Daniel, Homosexuální...? [z francouzštiny přeložil Tomáš Jelínek], Karmelitánské nakladatelství, Kostelní vydří 1995

ANGE Daniel, Tvoje tělo je stvořené pro lásku, Karmelitánské nakladatelství, 2016

BAŠTECKÁ Bohumila, Psychologická encyklopedie, Praha, Portál, 2009

FAFEITA Martin, Sexualita a sexuální identita, Praha, Portál, 2016

DRÁPAL Dan, Vztahy, sex, rodina, Praha, Návrat domů, 2013

DRÁPAL Dan, cl1324 Dallas Coming out recenze.docx, 2020

DRÁPAL Dan, cl1280 Dallas Hovory recenze.docx, 2020

HIRSCH Debra, Svatý sex, Praha, Biblion, 2020

Křesťané a homosexualita, Logos, Praha, 1995

OPATRŇY Aleš, Pastorce zvláštních skupin, Praha, Biblica Teologica, 2015

Opatrný, (online) Autorský rejstřík, <https://www.pastorace.cz/Rejstrik-autorsky/Opatrny.html>

Opatrný, (online) <https://www.pastorace.cz/Knihovna/02-Pohled-na-nemoc-z-hlediska-viry.html>

Opatrný, převzato od Monsignor Dennis M. Schnurr, Generální sekretář Biskupské konference USA

<https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/poselstvi-rodicum-homosexualnich-deti-a-doporuceni-pro-pastoracni-pracovniky>

Lui, <https://www.lui.cz/lide-zivot/16725-vera-jourova-predstavila-historicky-prvni-celoevropskou-strategii-pro-rovna-prava-lgbt-lidi-polsko-ci-madarsko-nepotesi>, 2020

YARHOUS A. Mark, E-kniha Kindle Edition Sexual Identity and Faith Templeton Press, 2019, str. 269, E-kniha Kindle Edition

Metanoia s.r.o., PROBOHA! (online), <https://proboha.cz/stitek/mark-yarhous/>, 2020

DIVERSITY MEDIA, s.r.o., LUI, (online) <https://www.lui.cz/>, ISSN: 1804-9044

https://www.jsmefer.cz/duvody_a_odpovedi

Sekundární literatura

AARDWEG, Gerard J. M. van den. TERAPIE HOMOSEXUALITY. 1. vyd. Hnutí pro život: Praha 2003.

ANGE, Daniel Homosexuální: Kdo jsi? Kam jdeš?, [z francouzštiny přeložil Tomáš Jelínek], Karmelitánské nakladatelství, Kostelní vydří 1995, ISBN 80-7192-049-5

HOLUB, Jiří a kol.; AIDS a my aneb Co je třeba vědět o AIDS, 1. vydání, Grada, Praha, ISBN 80-7169-068-6

Křesťané a homosexualita, Logos, Praha, 1995, 80-238-0423-5

MIGLIORE, Daniel L. Víra usilující rozumět, Úvod do křesťanské teologie, Mlýn, Jihlava, 2009, ISBN 978-80-86498-33-1

PROCHÁZKA, Pavel Pastorační doprovázení, Institut vzdělávání ECM, Praha, 2013, ISBN 978-80—7356-034-8

SKOBLÍK, Jiří Transexualismus, Morálně-a duchovně-teologické aspekty, Karolinum, Univerzita Karlova v Praze, 2006, ISBN 80-246-1052-3

SMITH F. Lagard. Hnutí homosexuálů, boj za lidská práva nebo propaganda?, 1. vyd., Praha F. LaGard Smith, CZ 2004

STOTT, John R. W. Homosexuální partnerství?: křesťanský příspěvek k současné debatě; Same sex partnership?; překlad: Rostislav Matulík, Návrat domů, Praha, 2000 ISBN: 80-85495-90-2

VOJTĚCH od sv. Hedviky OCD: Homosexualita a křesťanská antropologie: Sborník, 1